РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТА НА КОНКУРЕНЦИЈАТА
Ул.„Св.Кирил и Методиј“ бр. 54 (6 ™ кат), 1000 Скопје
Тел (02) 3298 666 Факс (02) 3296 466 **www.kzk.gov.mk** e-mail: **kzk@kzk.gov.mk**

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

за работата на Комисијата за заштита на конкуренцијата во 2023 година

Март 2024

Ул.„Св.Кирил и Методиј“ бр. 54 (6 ™ кат), 1000 Скопје
Тел (02) 3298 666 Факс (02) 3296 466 **www.kzk.gov.mk** e-mail: **kzk@kzk.gov.mk**

Годишниот извештај за работа на Комисијата за заштита на конкуренцијата во 2023 година е изготвен согласно членот 26 од Законот за заштита на конкуренцијата („Службен весник на РМ“ бр. 145/10, 136/11, 41/2014, 53/16 и 83/18), со кој е утврдена обврска за Комисијата за заштита на конкуренцијата, најдоцна до 31 март од наредната година, до Собранието на Република Северна Македонија да достави Годишен извештај за работа на Комисијата за заштита на конкуренцијата за претходната година.

Во Годишниот извештај се содржани детални информации за извршување на надлежностите од Законот за заштита на конкуренцијата и Законот за контрола на државната помош, како и детални информации за материјално-финансиското работење на Комисијата за заштита на конкуренцијата.

Во извештајот е даден преглед на активностите реализирани од страна на Комисијата за заштита на конкуренцијата во текот на 2023 година. Притоа е даден посебен осврт на активностите на Комисијата за заштита на конкуренцијата поврзани со спроведувањето на Законот за заштита на конкуренцијата (предметите по кои постапувала Комисијата за заштита на конкуренцијата во управна постапка и предметите по кои постапувала Комисијата за одлучување по прекршок при Комисијата за заштита на конкуренцијата во прекршочна постапка, изготвените анализи на пазарот и дадени мислења од областа на заштитата на конкуренцијата) и активностите поврзани со спроведувањето на Законот за контрола на државната помош (пред се одлуките донесени во постапка на оценка на компатибилноста на државната помош и дадени мислења од областа на контрола на државната помош), како и на изготвувањето на останатата регулатива во надлежност на Комисијата за заштита на конкуренцијата. Во овој извештај се прикажани и активностите кои Комисијата за заштита на конкуренцијата ги има остварено во текот на 2023 година на меѓународен план. На крајот од извештајот е даден преглед на финансиското работење на Комисијата за заштита на конкуренцијата во 2023 година.

Ул.„Св.Кирил и Методиј“ бр. 54 (6 ™ кат), 1000 Скопје
Тел (02) 3298 666 Факс (02) 3296 466 www.kzk.gov.mk e-mail: kzk@kzk.gov.mk

СОДРЖИНА

П Р Е Д Г О В О Р.....5
А. КОНКУРЕНЦИЈА 8
1. Правна рамка 8
1.1 Закон за заштита на конкуренцијата.....8
1.2 Подзаконскиакти кои произлегуваат од Законот за заштита на конкуренцијата.....8
2. Активности на Комисијата во 2023 година во областа на заштитата на конкуренцијата.....10
2.1. Прекршочни постапки кои се водени пред Комисијата во 2023 година.....10
2.1.1 Договори, одлуки и усогласено однесување помеѓу претпријатијата.....11
2.1.2 Злоупотреба на доминантна позиција.....12
2.1.3 Полесни прекршоци.....12
2.1.4 Постапки кои завршиле со донесување на Заклучок.....13
2.1.5 Одлуки на судовите по решенија на Комисијата.....14
2.2 Управни постапки кои се водени пред Комисијата во 2023 година…….....14
2.3. Дадени мислења од страна на Комисијата 37
2.4. Соработка на Комисијата со регулаторни тела и други државни органи 39
Б. ДРЖАВНА ПОМОШ.....40
3. Правна рамка 40
3.1 Закон за контрола на државната помош.....40
3.2.Подзаконски акти кои произлегуваат од Законот за контрола на државната помош.....40
4.Методолошки принцип.....42
4.1 Закон за контрола на државната помош.....42
5. Активности на Комисијата 43
5.1Донесени одлуки/решенија за доделена државна помош.....43
5.2. Доделена државна помош во 2023 година 47
5.3 Државна помош по инструменти.....50
5.4 Мислења од страна на Комисијата 50
6. Коментари и заклучоци 52
В. ИНТЕГРАЦИЈА ВО ЕУ И МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА 52
7. Интеграција во ЕУ.....52
7.1 Извештај на Европската комисија за напредокот на Република Македонија за 2023 година во областа на антитруст и државната помош.....52
7.2. Меѓуресорска соработка на планот на европска интеграција.....52
8.Меѓународнасоработка.....54

Ул.„Св.Кирил и Методиј“ бр. 54 (6 ‴ кат), 1000 Скопје
Тел (02) 3298 666 Факс (02) 3296 466 www.kzk.gov.mk e-mail: kzk@kzk.gov.mk

8.1.Билатерална соработка.....54
8.2.Мултилатерална соработка.....55
9.Транспарентност.....55
Г. АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ НА КОМИСИЈАТА.....55
Д. ЗАКЛУЧОК.....56
Ѓ.ФИНАНСОВ ИЗВЕШТАЈ.....57

Ул.„Св.Кирил и Методиј“ бр. 54 (6 ™ кат), 1000 Скопје
Тел (02) 3298 666 Факс (02) 3296 466 www.kzk.gov.mk e-mail: kzk@kzk.gov.mk

П Р Е Д Г О В О Р

Комисијата за заштита на конкуренцијата (во понатамошниот текст: Комисијата) е основана во 2005 година како самостоен, колегијален и независен државен орган, одговорен за својата работа единствено пред Собранието на Република Северна Македонија. Комисијата е надлежна за спроведување на Закон за заштита на конкуренцијата („Службен весник на РМ“ бр. 145/10, 136/11, 41/14, 53/16 и 83/18) (во понатамошниот текст: ЗЗК) чија цел е откривање, спречување и санкционирање на различните облици на загрозување, спречување и нарушување на конкуренцијата на пазарот и Законот за контрола на државната помош („Службен весник на РМ“ бр. 145/10) чија цел е надзор над секој облик на државна помош доделен во Република Северна Македонија, во функција на обезбедување слободна конкуренција и пазарен натпревар ослободен од влијанијата на државниот интервенционизам.

Во остварувањето на своите надлежности, Комисијата води управни постапки и донесува решенија во управна постапка.

Прекршочните постапки согласно ЗЗК ги води Комисијата за одлучување по прекршок при Комисијата за заштита на конкуренцијата. Во прекршочните постапки за утврдените повреди на одредбите од ЗЗК, Комисијата за одлучување по прекршок изрекува глоба како прекршочна санкција, согласно одредбите од Законот за прекршоците.

Во текот на 2023 година, Комисијата има донесено вкупно 142 решенија во управна постапка од кои 121 решение се однесуваат за контрола на концентрации, а 21 решение се однесуваат за контрола на државна помош.

Во 2023 година од 121 решение за контрола на концентрации, во 113 решенија Комисијата утврди дека концентрацијата иако потпаѓа под одредбите од ЗЗК истата нема да има за последица значително спречување, ограничување или нарушување на ефективната конкуренција на пазарот или на негов суштински дел, особено како резултат на создавање или зајакнување на доминантната позиција на учесниците и е во согласност со одредбите на ЗЗК. Дополнително, Комисијата во 6 решенија утврди дека концентрацијата не потпаѓа под одредбите на ЗЗК и во 2 решенија известувањето за концентрација е отфрлено бидејќи истото е нецелосно.

Што се однесува до решенијата за контрола на државната помош, во текот на 2023 година, вкупниот број на донесени решенија изнесува 21, при што кај 14 решенија се утврдува дека мерките содржани во известувањата доставени до Комисијата од страна на давателите на државна помош претставуваат државна помош во смисла на Законот за контрола на државната помош од кои со 9 решенија Комисијата го дозволи доделувањето на регионална помош од кои во едно од овие решенија за планирано доделување на регионална помош доделувањето на помошта беше дозволено со исполнување на одреден услов, во 4 решенија Комисијата го дозволи доделувањето на хоризонтална помош, кај 1

решение Комисијата утврди дека мерките содржани во известувањето претставуваат доделување на државна помош за унапредување на остварување на проекти од значаен економски интерес за Република Северна Македонија, во 3 решенија Комисијата утврди дека дел од мерките содржани во известувањето претставуваат помош од мало значење (de minimis помош) додека дел од мерките претставуваат доделување на хоризонтална помош, во 1 решение Комисијата утврди дека дел од мерките содржани во известувањето претставуваат доделување на хоризонтална помош додека дел од мерките не претставуваат државна помош, во 1 решение Комисијата утврди дека дел од мерките содржани во известувањето претставуваат доделување на помош од мало значење (de minimis помош) додека дел од мерките не претставуваат државна помош, со 1 решение Комисијата утврди дека мерките содржани во известувањето не претставуваат државна помош и со 1 решение, а на барање на давателот на државната помош Комисијата поништи претходно донесено решение за планирано доделување на државна помош. Комисијата донесе 2 Заклучоци за поведување постапка за оценување на дозволеноста на доделувањето на државната помош.

Дополнително, Комисијата има дадено 6 мислења согласно Законот за заштита на конкуренцијата и 16 мислења согласно Законот за контрола на државната помош.

Во текот на 2023 година, Комисијата за одлучување по прекршок, донесе 1 решение во прекршочна постапка и изрече глоба од 30.000,00 денари.

Во текот на 2023 година, Управниот суд потврди 4 решенија и 1 заклучок на Комисијата за одлучување по прекршок, додека 1 решение на Комисијата за одлучување по прекршок е поништено. Вишиот Управен Суд потврди еден 1 заклучок на Комисијата за одлучување по прекршок.

Во текот на 2023 година, Комисијата учествуваше во подготовка на Законот за нефер трговски практики во синџирот на снабдување на земјоделски и прехранбени производи, кој беше донесен од страна на Собранието на Република Северна Македонија на 13.03.2024 година. За негово спроведување ќе биде надлежна Комисијата за заштита на конкуренцијата, за што е потребно во рок од 6 месеци од денот на влегување во сила на законот, да го усогласи своето работење, организирање и функционирање согласно одредбите од законот.

Комисијата, имајќи ги предвид расположивите кадровски и финансиски ресурси е задоволна од остварениот обем на активности и постигнатите резултати на полето на заштитата на конкуренцијата и контролата на државната помош во Република Северна Македонија во текот на 2023 година. Изготвувањето на овој годишен извештај, освен што претставува законска обврска согласно ЗЗК, претставува и корисен начин за обезбедување на транспарентност во работењето на Комисијата, како и за обзнанување на работата на Комисијата пред стручната и бизнис јавноста во Република Северна Македонија. Имено, овој Извештај има за цел одлуките и прописите донесени од страна на Комисијата во текот

на 2023 година да бидат систематизирани на едно место иако истите се објавуваат во Службен весник на Република Северна Македонија и на веб страната на Комисијата.

Скопје, 28 Март 2024 година

КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТА НА КОНКУРЕНЦИЈАТА
Ана Николоска - Претседател
Розана Ванковска – Член
Нецати Алија – Член
Илија Патриков - Член

А. КОНКУРЕНЦИЈА

1. Правна рамка

Законската рамка во заштитата на конкуренцијата ја сочинува Законот за заштита на конкуренцијата и подзаконските акти донесени врз основа на Законот за заштита на конкуренцијата.

1.1 Закон за заштита на конкуренцијата

Закон за заштита на конкуренцијата („Службен весник на РМ“, бр. 145/10), е целосно усогласен со европското право за заштита на конкуренција односно членовите 101, 102, 106 и 107 од Договорот за функционирање на ЕУ и ЕУ актите: 32003R0001, 32004R0773, 32004R0139, 31997Y1209(01), 52001XC1222(03), 52006XC1208(04) и 52006XC0901(01). На 10 октомври 2011 влезе во сила **Законот за изменување и дополнување на Законот за заштита на конкуренцијата** („Службен весник на РМ“ бр. 136/11) со кој се изврши понатамошно усогласување на Законот за заштита на конкуренцијата („Службен весник на РМ“ бр. 145/10) со Законот за општата управна постапка („Службен весник на РМ“ бр. 38/05, 110/08 и 51/11), односно се изврши допрецизирање и уредување на одредби за воведување на постапка за ефектуирање на принципот „молчењето значи одобрување“. На 04.03.2014 година влезе во сила **Законот за изменување и дополнување на Законот за заштита на конкуренцијата** („Службен весник на РМ“ бр. 41/14), со кој се изврши допрецизирање на постапката за избор на претседател и членови на Комисијата и на условите кои претседателот и членовите на Комисијата треба да ги исполнуваат. На 21.03.2016 година влезе во сила **Законот за изменување и дополнување на Законот за заштита на конкуренцијата** („Службен весник на РМ“ бр. 53/16), со кој се изврши усогласување со Законот за општата управна постапка како и допрецизирање на условите кои претседателот и членовите на Комисијата треба да ги исполнуваат. На 08.05.2018 година влезе во сила **Законот за изменување и дополнување на Законот за заштита на конкуренцијата** („Службен весник на РМ“ бр. 83/18), со кој се изврши допрецизирање на условите кои претседателот и членовите на Комисијата треба да ги исполнуваат.

1.2 Подзаконски акти кои произлегуваат од ЗЗК

На предлог на Комисијата, Владата на РМ на 23.03.2012 година донесе 9 (девет) уредби кои произлегуваат од ЗЗК:

1. Уредба за поблиските услови за договори од мало значење („Службен весник на РМ“ бр. 44/12). Со оваа уредба е транспонирана ЕУ мерката 52001XC1222(03);
2. Уредба за формата и содржината на известувањето за концентрација и потребната документација која се поднесува заедно со известувањето („Службен весник на РМ“ бр. 44/12). Со оваа уредба е транспонирана ЕУ регулативата 32004R0802;
3. Уредба за групно изземање на одредени видови договори за осигурување („Службен весник на РМ“ бр. 44/12). Со оваа уредба е транспонирана ЕУ регулативата 32010R0267;
4. Уредба за поблиските услови за групно изземање на одредени видови на хоризонтални договори за специјализација („Службен весник на РМ“ бр. 44/12). Со оваа уредба е транспонирана ЕУ регулативата 32010R1218;
5. Уредба за поблиските услови за групно изземање на одредени видови на договори за трансфер на технологија, за лиценца или за know - how („Службен весник на РМ“ бр. 44/12). Со оваа уредба е транспонирана ЕУ регулативата 32004R0772;
6. Уредба за групно изземање на одредени видови вертикални договори („Службен весник на РМ“, бр. 42/12). Со оваа уредба е транспонирана ЕУ регулативата 32010R0330;
7. Уредба за групно изземање на одредени видови договори за дистрибуција и сервисирање на моторни возила („Службен весник на РМ“ бр. 41/12). Со оваа уредба е транспонирана ЕУ регулативата 32010R0461;
8. Уредба за поблиските услови за групно изземање на одредени видови договори за истражување и развој („Службен весник на РМ“, бр. 41/12). Со оваа уредба е транспонирана ЕУ регулативата 32010R1217 и
9. Уредба за поблиските услови за ослободување или намалување на глобата и постапката под која Комисијата за одлучување по прекршок одлучува за ослободување или намалување на глобата („Службен весник на РМ“, бр. 41/12). Со оваа уредба е транспонирана ЕУ мерката 52006XC1208(04).

Со овие уредби се постигна повисок степен на усогласеност на националното законодавство со ЕУ *acquis*.

Комисијата во досегашниот период ги има донесено следните насоки:

1. Насоки за начинот на одмерувањето на глобата изречена согласно ЗЗК
2. Насоки за ослободување или намалување на глобата
3. Насоки за дефинирање на релевантен пазар за целите на ЗЗК
4. Насоки за начинот на изготвување на недоверлива верзија на решенијата на Комисијата
5. Насоки за примена на член 7 од ЗЗК за хоризонтални договори за соработка
6. Насоки за вертикални ограничувања

7. Насоки за примената на член 7 став (3) од ЗЗК
8. Насоки за уврдување на случаите во кои при оценка на концентрациите Комисијата вообичаено ќе утврди дека истите се во согласност со ЗЗК
9. Насоки за начинот на поднесување и пополнување на известување за концентрација
10. Насоки за можни измени и преземање на обврски во однос на пријавените концентрации прифатливи за Комисијата согласно ЗЗК
11. Насоки за ограничувањата директно поврзани и неопходни за спроведување на концентрацијата
12. Насоки за оценка на хоризонталните концентрации за целите на ЗЗК
13. Насоки за оценка на вертикални и конгломератни концентрации
14. Насоки за поимот концентрација
15. Водич за откривање незаконски договарања во постапките за доделување на договори за јавни набавки

2. Активности на Комисијата во 2023 година во областа на заштитата на конкуренцијата

Основни активности кои Комисијата ги врши согласно ЗЗК се:

- водење на постапки за утврдување на постоење на прекршоци утврдени во ЗЗК;
- водење на управни постапки за оценка на концентрации;
- анализа на состојбите на одредени пазари и
- давање на мислења.

2.1. Прекршочни постапки кои се водени пред Комисијата во 2023 година

ЗЗК утврдува три основни облици на дејствување на претпријатијата со кои може да се спречи, ограничи или наруши конкуренцијата на пазарот. Тоа се: забранети договори, злоупотреба на доминантна позиција и забранети концентрации. Согласно ова, делокругот на Комисијата, во потесна смисла на зборот, ги опфаќа следните основни подрачја:

- утврдување на постоење на забранети договори, одлуки и усогласено однесување помеѓу претпријатијата;
- злоупотребата на доминантната позиција од страна на претпријатија кои поседуваат доминантна позиција и
- контрола на концентрациите на претпријатијата.

Утврдување на постоење на забранети договори, одлуки и усогласено однесување помеѓу претпријатијата и постоење на злоупотребата на доминантната позиција од страна на претпријатија кои поседуваат доминантна позиција се врши во прекршочни постапки.

Прекршочните постапки ги води и донесува решенија Комисијата за одлучување по прекршок при Комисијата составена од претседателот и двајца членови на Комисијата кои се професионално ангажирани во работењето на Комисијата.

2.1.1 Договори, одлуки и усогласено однесување меѓу претпријатијата

Согласно ЗЗК, забранети се сите договори склучени помеѓу претпријатија, сите одлуки на здруженија на претпријатија, како и секое усогласено однесување кои произведуваат дејство на територијата на Република Северна Македонија, а чија цел или последица е спречување, ограничување или нарушување на конкуренцијата. Ваквата забрана, дефинирана во член 7 став 1 од ЗЗК, особено се однесува на оние договори, одлуки односно договорени практики чија што цел, односно последица е:

- директно или индиректно фиксирање на куповните или продажните цени или некои други услови на тргување;
- ограничување или контролирање на производството, пазарот, техничкиот развој или инвестициите;
- поделба на пазарот или изворите на снабдување;
- примена на различни услови за исти или слични правни работи со други трговски партнери со што овие ги стават во понеповолна конкурентска позиција и
- условување на склучувањето на договорите со прифаќање од другите договорни страни дополнителни обврски, што по својата природа или согласно со трговските обичаи не се во врска со предметот на договорот.

Од друга страна, договорите, одлуките, односно договорените практики кои што имаат за цел, односно последица спречување, ограничување или нарушување на конкуренцијата, согласно член 7 став (3) од ЗЗК, можат да бидат изземени од примената на член 7 став (1) од ЗЗК, доколку придонесуваат за унапредување на производството или дистрибуцијата на добрата или услугите или за промовирање на техничкиот или економскиот развој, под услов од тоа да имаат сразмерна корист и потрошувачите, со нив да не им се наметнуваат на засегнатите претпријатија ограничувања кои не се неопходни за постигнување на ваквите цели и доколку со ваквите договори, одлуки односно договорени практики не се елиминира во значителен обем конкуренцијата за производите или услугите кои се во прашање.

Покрај ваквите индивидуални изземања, македонскиот систем на заштита на конкуренцијата познава и т.н. групни изземања на точно определени категории на договори и тоа:

- вертикални договори;
- хоризонтални договори за истражување и развој
- хоризонтални договори за специјализација;
- договори за трансфер на технологија, за лиценца или за know-how;

- договори за дистрибуција или сервисирање на моторни возила и
- договори за осигурување.

Групното изземање на овие категории на договори се врши врз основа на соодветни уредби донесени од Владата на Република Македонија во 2012 година (види точка 1.2).

Во 2023 година Комисијата за одлучување по прекршок не донесе решение за постоење на забранет договор, одлука или усогласено однесување.

2.1.2 Злоупотреба на доминантна позиција

Согласно ЗЗК забранета е секоја злоупотреба на доминантна позиција од едно или повеќе претпријатија на релевантниот пазар или негов суштински дел. Во ЗЗК се дадени 6 особени случаи кои претставуваат злоупотреба на доминантната позиција:

- директно или индиректно наметнување на нефер куповни или продажни цени или други нефер услови на тргување;
- ограничување на производството, пазарите или техничкиот развој на штета на потрошувачите;
- примена на различни услови за исти или слични правни работи со други трговски партнери, со што се стават во понеповолна конкурентска позиција;
- условување на склучување договори со прифаќање од другите договорни страни дополнителни обврски, што по својата природа или согласно со трговските обичаи, не се во врска со предметот на договорот;
- одбивање да се тргува или поттикнување и барање од други претпријатија или здруженија на претпријатија да не купуваат или продаваат производи или услуги на некое определено претпријатие, со намера на нечесен начин да му нанесат штета на тоа претпријатие и
- одбивање да му се овозможи пристап во сопствената мрежа или други инфраструктурни објекти на друго претпријатие за соодветен надомест, под услов без ваквото истовремено користење, другото претпријатие, заради правни или фактички причини да биде оневозможено да дејствува како конкурент на доминантното претпријатие.

Во 2023 година Комисијата за одлучување по прекршок не донесе решение за постоење на злоупотреба на доминантната позиција.

2.1.3. Полесни прекршоци

Во 2023 година, Комисијата за одлучување по прекршок донесе 1 решение во прекршочна постапка во кое утврди постоење на полесен прекршок - доставување

неточни, нецелосни или податоци кои можат да ја доведат во заблуда Комисијата за заштита на конкуренцијата или Комисијата за одлучување по прекршок и тоа:

Број и дата на решение	Сторител на прекршок	Вид на прекршок	Износ на глоба во денари
ПП бр. 09-7/3 од 08.06.2023	Град Скопје	доставување неточни, нецелосни или податоци кои можат да ја доведат во заблуда Комисијата за заштита на конкуренцијата или Комисијата за одлучување по прекршок	30.000,00
Вкупно изречена глоба			**30.000,00**

1.**Решение 09-7/3 од 08.06.2023 година** со кое Комисијата за одлучување по прекршок утврди дека Град Скопје, со седиште на Бул. Илинден бр.82, Скопје, Република Северна Македонија, не постапил по Заклучокот за барање податоци и документи на Комисијата за заштита на конкуренцијата ПП бр. 09-6/57 од 08.07.2021 година, а во смисла на член 49 од Законот за заштита на конкуренцијата, на начин што не ги доставил во целост бараните податоци, со што сторил прекршок од член 61 став (1) точка 2) од Законот за заштита на конкуренцијата. Комисијата за одлучување по прекршок на сторителот Град Скопје му изрече санкција - глоба во износ од 30.000,00 денари.

2.1.4. Постапки кои завршиле со донесување на Заклучок

Во 2023 година, Комисијата за одлучување по прекршок донесе 1 заклучок за отфрлање на барање за поведување на прекршочна постапка и тоа:

1. **Заклучок ПП. бр.09-7 од 02.02.2023 година** со кој

- барањето ПП бр.09-7/1 од 18.01.2022 година поднесено од страна на Друштво за услуги, трговија и производство БСБ ЛИМЧЕ ДООЕЛ увоз-извоз Штип, со седиште на ул.„Сутјеска” бр.40, Штип против Јавно претпријатие за комунално-производни и услужни работи ИСАР ПО Штип, со седиште на ул. Генерал Михајло Апостолски бр. 37, Штип, Друштво за производство, трговија и услуги ОРХИДЕЈА ФЛОРЕС ДООЕЛ Штип со седиште на ул. „Ристо Чепреганов” бр.1, Штип и Друштво за производство, трговија и услуги БОЖЈИ ПАТ ДООЕЛ Штип, со седиште на ул. Христијан Карпош бр. 71, Штип, заради утврдување на прекршок од член 59 став (1) точка 1) во смисла на член 7 став (1) и член 59 став (1) точка (2), во смисла на член 11 став (1) од Законот за заштита на конкуренцијата, **СЕ ОТФРЛА** согласно член 37 став (2) точка 1) од Законот за заштита на конкуренцијата, поради тоа што Комисијата за одлучување по прекршок при Комисијата

за заштита на конкуренцијата утврди дека **не постојат законски услови за поведување на постапка,** бидејќи дејствието опишано во барањето не е прекршок и

- барањето ПП бр.09-7/1 од 18.01.2022 година поднесено од страна на Друштво за услуги, трговија и производство БСБ ЛИМЧЕ ДООЕЛ увоз-извоз Штип, со седиште на ул.„Сутјеска” бр..40, Штип против Јавно претпријатие за комунално-производни и услужни работи ИСАР ПО Штип, со седиште на ул. Генерал Михајло Апостолски бр. 37, Штип заради утврдување на прекршок од член 59 став (1) точка (2), во смисла на член 11 став (1) од Законот за заштита на конкуренцијата, **СЕ ОТФРЛА** согласно член 37 став (2) точка 1) од Законот за заштита на конкуренцијата, поради тоа што Комисијата за одлучување по прекршок при Комисијата за заштита на конкуренцијата утврди дека **не постојат законски услови за поведување на постапка,** бидејќи дејствието опишано во барањето не е прекршок**.**

2.1.5. Одлуки на судовите по решенија на Комисијата

Во 2023 година, 1 заклучок на Комисијата за одлучување по прекршок е правосилно завршен, односно е потврден од Вишиот Управен Суд

Исто така во 2023 Управниот суд потврди 4 решенија и 1 заклучок на Комисијата за одлучување по прекршок, додека 1 решение на Комисијата за одлучување по прекршок е поништено.

2.2. Управни постапки кои се водени пред Комисијата во 2023 година

Оценка и контрола на концентрациите на претпријатијата се врши во управни постапки кои ги води и за кои донесува решение Комисијата.

Глава трета од ЗЗК се однесува на контрола на концентрациите.

Согласно ЗЗК учесниците во концентрацијата (во натамошниот текст: учесници) се должни да ја известат Комисијата доколку настанува промена во контролата на долгорочни основи и доколку:

1. Заедничкиот вкупен годишен приход на сите претпријатија учесници остварен со продажба на стоки и/или услуги на светскиот пазар, го надминува износот од 10 милиони евра во денарска против вредност по курсот на денот на составување на годишната пресметка, остварен во деловната година што и претходи на концентрацијата при што најмалку еден учесник мора да биде регистриран во Република Македонија или
2. заедничкиот вкупен годишен приход на сите претпријатија учесници, остварен со продажба на стоки и/или услуги во Република Македонија, го надминува износот од 2,5 милиони евра во денарска противвредност по курсот на денот на составување на годишната пресметка, остварен во текот на деловната година што и претходи на концентрацијата или

3. учеството на пазарот на еден од учесниците изнесува повеќе од 40% или вкупното учество на учесниците на пазарот изнесува повеќе од 60% во годината што и претходи на концентрацијата.

Комисијата врши оценка на пријавените концентрации и донесува решение со кое утврдува дали пријавената концентрација е во согласност или не е во согласност со ЗЗК.

Постапки по однос на поднесени известувања за концентрации

Број на поднесени известувања	**127**
Донесени решенија – вкупно	**121**
- Безусловно одобрени концентрации (е во согласност со ЗЗК)	113
- Условно одобрени концентрации	/
- Забранети концентрации (не е во согласност со ЗЗК)	/
- Концентрацијата не потпаѓа под одредбите на ЗЗК	6
- Делумно поништени решенија со кои претходно е одобрена концентрација	/
- Известувањето за концентрација е нецелосно и со решение истото е отфрлено.	2
- Подносителот го повлекол известувањето за концентрација	/

Во 2023 година до Комисијата беа поднесени 127 известувања за концентрации. Во 2023 година Комисијата донесе 121 решение, од кои во 113 решенија утврди дека концентрацијата иако потпаѓа под одредбите од ЗЗК истата нема да има за последица значително спречување, ограничување или нарушување на ефективната конкуренција на пазарот или на негов суштински дел, особено како резултат на создавање или зајакнување на доминантната позиција на учесниците и е во согласност со одредбите на ЗЗК. Дополнително, Комисијата во 6 решенија утврди дека концентрацијата не потпаѓа под одредбите на ЗЗК и во 2 решенија известувањето за концентрација е отфрлено бидејќи истото е нецелосно. Сите решенија за оценка на концентрации се правосилни и извршни.

Реден бр.	Број и дата на решение	Учесници во концентрација	Решение
1	11.01.2023 08-11	Нетцетера Гроуп АГ со седиште на ул. Ципрессенштрасе 71, Цирих, Швајцарија ќе стекне контрола над Камино ДОО со седиште на ул. Дунајска цеста бр.22, Љубљана, Словенија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
2	11.01.2023	Создавање на заедничко вложување од Стелантис	во согласност со

	08-12	Н.В. со седиште на Таурусавењу 1, 2132ЛС Хофдорп, Холандија и Хон Хаи Прецижн Индустри Ко. Лтд со седиште на бр.2, Зувоу Ст., Тученг Дист., Њу Тајпеи Сити, Тајван, Република Кина	одредбите на ЗЗК (одобрена)
3	25.01.2023 08-6	САБИК Агри-Нутриентс Компани со седиште на Поштенско сандаче 11044, 6675 Аирпорт Бренч Роуд Ријад, округ Куртуба, 2871 Кралството Саудиска Арабија и ЕТЦ Груп со седиште на Ц/О Роџерс Кепитал Корпорејт Сервисис Лимитед, кат 3, Роџерс Хаус, Улица Претседател Џон Кенеди бр. 5, Пристаниште Луис, Маврициус ќе стекнат заедничка контрола над ЕТГ Инпутс Холдко Лимитед со регистрирано седиште на Поштенско сандаче 482076, 905, Вест Винг, Индекс Тауер Меѓународен финансиски центар во Дубаи, Дубаи, Обединети Арапски Емирати	Не потпаѓа под одредбите на законот
4	25.01.2023 08-20	Виенербергер АГ со седиште на Винербергерплаз 1, 1100, Виена, Австрија ќе стекне контрола над Тереал Холдинг С.А.С со регистрирано седиште на 13 Руе Пагес, 92150 Суреснес, Франција	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
5	25.01.2023 08-23	ОРБИКО ДОО за трговија Загреб, со седиште на ул. Котурашка Цеста 69, Загреб, Република Хрватска, ќе стекне контрола над ДЕБА ЦЕДАРС ИНВЕСТМЕНТ С.Р.Л., со седиште на ул. Елена Вакареску Бр. 25, Блок XX/4, скалиште 1, кат 2, стан 8, Сектор 1, Букурешт, Романија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
6	25.01.2023 08-24	Телекомуникације Републике Српске акционерско друштво Бања Лука со седиште на ул. Вука Караџића број 2, Бања Лука, Република Српска, Босна и Херцеговина ќе стекне контрола над ТРИОН ТЕЛ ДОО Бања Лука, со седиште на ул. Видовданска број 8, Бања Лука, Република Српска, Босна и Херцеговина	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
7	08.02.2023 08-10	ЕЛКЕМ АСА со седиште на Драменсвајен 169, Осло, Норвешка ќе стекне контрола над ВУМ а.д., со седиште на Приемиселна 12, 965 63 Жиар над Хроном, Република Словачка	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
8	08.02.2023	Алвин АГ, со седиште на Веинмаркт 9, 6004	во согласност со

	08-13	Луцерн, Швајцарија, ќе стекне контрола врз Камелот Глобал Лотери Солушнс Лимитид, со седиште на Магдален Хаус, Толпитс Лејн Ватфорд, Хертфордшир ВД18 9РН, Обединето Кралство	одредбите на ЗЗК (одобрена)
9	08.02.2023 08-14	ВТЕ Васертехник ГмбХ, со седиште на Ессен, Гесцхафтсансцхрифт: 45136 Ессен, Рухраллее 185 ќе стекне контрола над слудге2енерги ГмбХ со седиште во Индустрипарк Ерасбах А 1, 92334 Берцхинг, Германија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
10	25.02.2023 08-17	Нестле Бугарија АД, со седиште во Бул. Европа бр. 128, 1360 Софија, Бугарија, ќе стекне контрола над ИСО-ПЛУС БГ ЕООД , со седиште на Ѓуешево бр. 83, 1379 п.к. Сердика, Софија, Бугарија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
11	25.02.2023 08-19	Фолксваген Акциенгезелшафт со седиште на Берлинер Ринг 2, 38440 Волфсбург, Германија ќе стекне контрола над НИРА Дајнемикс АБ со седиште на Валенбергс гата 4, 583 30 Линкупинг, Шведска	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
12	25.02.2023 08-21	АЛФИ ПЕ, управување со алтернативни инвестициски фондови д.о.о., со седиште на Веровшкова улица 55А, 1000 Љубљана, Словенија ќе стекне контрола над Џенерали Инвестментс ГП1, друштво за инвестиции д.о.о., со седиште на Дунајска цеста 63, 1000 Љубљана, Словенија и над Џенерали Инвестментс ГП2, друштво за инвестиции д.о.о., со седиште на Дунајска цеста 63, 1000 Љубљана, Словенија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
13	25.02.2023 08-22	ДОЛИТ ИНВЕСТМЕНТС А.Д. ОСНОВАНО ОД ЕДНО ЛИЦЕ, со седиште на Булевар Пентелис бр. 103, Чаландри, 152 34, Атики, Грција ќе стекне контрола врз ПАВЛИДИС А.Д. МЕРМЕР - ГРАНИТ, со седиште во Индустриска зона Драма, поштенски код 66100, Грција	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
14	25.02.2023 08-26	САЛУС промет со фармацевтски, медицински и други производи, а.д. Љубљана со седиште на Литостројска цеста 46А, 1000 Љубљана, Словенија ќе стекне контрола над МЕДИТРЕЈД,	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)

		Друштво за надворешна и внатрешна трговија д.о.о. со седиште на Брнчичева улица 17Б, 1231 Љубљана - Чрнуче, Словенија	
15	25.02.2023 08-30	Мосбургер ГмбХ, со седиште на Кетзерг 112, 1232 Виена, Австрија, ќе стекне контрола над Скатолифичио Ла Вегиа СПА , со регистрирано седиште на Кастеларано (Реџо Емилија), Виа Маестрале број 6, Италија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
16	08.03.2023 08-32	Групација Арицома а.с., со седиште на Винохрадска 1511/230, Страшнице, 100 00 Прага 10 Република Чешка, ќе стекне контрола врз Сабрис с.р.о., со седиште на Приевозска 4Б, Јинонице, 821 09 Братислава, Словачка	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
17	24.03.2023 08-29	Создавање на заедничко вложување од Фолксваген Акциегезелшафт со седиште на адреса Берлинер Ринг 2, 38440 Волфсбург, Германија и Хоризон Роботикс со седиште во канцелариите на Осирис Интернешнл Кајман Лимитед, Суит #4-210, Говернорс Сквер, 23 Лајм Три Бај Авењу, ПО Бокс 32311, Гранд Кајман KYI-1209, Кајмански Острови	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
18	24.03.2023 08-31	МТЕЛ ДООЕЛ Скопје со седиште на улица Максим Горки бр.11-1/кат 3, 1000 Скопје, ќе стекне контрола над НЕОТЕЛ ДОО Скопје, со седиште на булевар Кузман Јосифовски-Питу бр.15, 1000 Скопје	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
19	24.03.2023 08-39	Арицома Груп а.с. со седиште на Винохрадска 1511/230, Страшнице, 100 00 Прага 10 Република Чешка ќе стекне контрола над Цонсултинг 4У с.р.о. со седиште на Велленерова 134/7, Нова Улице, 779 00 Оломоуц Република Чешка	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
20	29.03.2023 08-36	Фолксваген Акциенгезелшафт со седиште на Берлинер Ринг 2, 38440 Волфсбург, Германија, ќе стекне контрола над одредени средства на Хексад ГмбХ, со седиште на Монцаштрасе 2-4, 63225 Ланген, Германија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
21	12.04.2023 08-42	ДУЛУХГРУП ЛИМИТЕД со седиште на ул. Данденонг бр.1956, Клејтон, Викторија 3168, Австралија ќе стекне контрола над друштвото	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)

		Н.П.Т. С.Р.Л. со седиште на Виа Гуидо Росса бр.2, Валсамоглиа (БО), Болоња, Италија	
22	12.04.2023 08-45	САТО Друштво со ограничена одговорност за услуги, со седиште на Водоводна улица 2, Забок (град Забок), Република Хрватска, ќе стекне контрола над Акционерско друштво Печатница КИРО Д. ДАНДАРО Заштитно друштво Битола, со седиште на Баница бр.3, Битола, Република Северна Македонија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
23	12.04.2023 08- 47	Друштвото за производство, трговија и услуги Боров дол ДООЕЛ Радовиш, со седиште на ул. Свети спасо радовишки бр.1, Радовиш ќе се присоедини кон Друштвото за производство, трговија и услуги Бучим ДООЕЛ Радовиш, со седиште на ул. Маршал Тито бб, Радовиш	Не потпаѓа под одредбите на законот
24	12.04.2023 08-49	физичкото лице Ф. С., Република Северна Македонија ќе стекне контрола над друштвото Друштво за дистрибуција и производство на електрична енергија ЕУРОВИА СОЛАР ДООЕЛ Желино, со седиште на ул.101 бр.15, Желино, Република Северна Македонија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
25	12.04.2023 08-53	ХТЛ Македонија ДООЕЛ Скопје, Ул.50-та Дивизија бр.24 а Скопје, ќе стекне контрола над Ројал Игл ДОО Скопје, ул Прашка бр.23 Скопје	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
26	12.04.2023 08-55	Телемах Словенија д.о.о. со седиште на Брнчичева улица 49, СИ-1231, Љубљана-Чрнуче, Словенија, ќе стекне контрола над друштвата КТВ ДРАВОГРАД друштво за телекомуникации д.о.о., со седиште на Межа 143, 2370 Дравоград, Словенија и НАКОМ друштво за информатика и услуги д.о.о., со седиште на Мариборска цеста 70, 2370 Дравоград, Словенија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
27	04.05.2023 08-59	АЛФИ ПЕ д.о.о. специјализиран инвестициски фонд к.д. со седиште на Веровшкова улица 55А, 1000 Љубљана, Словенија ќе стекне контрола над ВЕМО ТРАДЕ, трговско друштво за производство, трговија и услуги ДОО со седиште на ул. Иван Ѓуркан бр. 9, Копривница, Република Хрватска	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)

28	04.05.2023 08-60	Комет Интернационал Холдинг Лтд, со седиште на 52 Херефорд Роад, Уппер Флоор Флат, Лондон, Англија, W2 5AJ ќе стекне контрола над Комак Медикал ООД, со седиште во Реон Вазразхдане, улица Одрин бр. 131, 5-ти кат, стан 22, 1303 Софија, Бугарија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
29	04.05.2023 08-63	КАРИАД Естонија АС Естонија, со седиште на Лутса 1а, 11415 Талин, Естонија ќе стекне контрола над Шангај Мучуан Индустријал Дизајн Ко., Лтд. со седиште на J37, Соба 108, 1Ф, Зграда 1, Бр. 6988, Џиасонг Норт Роуд, Антинг Таун, Шангај, Народна Република Кина	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
30	10.05.2023 08-61	Ламиум Трејд Лимитед, со седиште на адреса Грива Дигени 115, Тридент Центар, 3101, Лимасол, Република Кипар, Х-Планет, развој и инженеринг на проекти, д.о.о, со седиште на адреса Веровшкова улица 55А, 1000 Љубљана, Република Словенија и ИВИКОМ Холдинг ГмбХ, со седиште на адреса Виеднер Хауптштрасе 76/2/1, А-1040 Виена, Република Австрија, стекнуваат заедничка контрола над друштвото ВЕ Ракова Бара д.о.о. Жагубица, со седиште на адреса Југ Богдан 2, Жагубица, Србија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
31	10.05.2023 08-64	А1 Србија д.о.о. Белград, со седиште на ул. Милутин Миланкович 1ж, Белград, Србија, стекнува контрола над средства на Конексио д.о.о. Белград, со регистрирано седиште на ул. Ѓоѓе Станојевиќ 12, стан II, Белград, Србија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
32	10.05.2023 08-65	Реналфа ИПП со седиште на 16 Сцхоттенринг, 1010 Виена, Австрија ќе стекне контрола над ВЕТРОКОМ ЕООД со седиште на плоштадот Позитано 2, Перформанс Бизнис Центар, кат 7, 1000 Софија, Бугарија, Соларпро Технолоџи АД со седиште на 41 Христофор Колумб 1592 Софија, Бугарија ќе стекне контрла над Алпик Винд Сервисиз ЕАД со седиште на плоштадот Позитано 2, Перформанс Бизнис Центар, кат 7, 1000 Софија, Бугарија и Реналфа АД со седиште на булевар Тсар Ослободител 14, 1000 Софија,	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)

		Бугарија, ќе стекне контрола над АЛПИК ЕНЕРГИЈА БУГАРИЈА ЕООД со седиште на плоштадот Позитано 2, Перформанс Бизнис Центар, кат 7, 1000 Софија, Бугарија	
33	10.05.2023 08-68	Атрадиус Цоллецтионс Холдинг Б.В., со седиште на адреса Давид Рицардостраат 1, 1066 ЈС Амстердам, Холандија, стекнува контрола над Про Колект ЦЦР, друштво за извршување, д.о.о., со седиште на адреса Веровшкова улица 55А, 1000 Љубљана, Словенија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
34	17.05.2023 08-62	Јавно претпријатие за електрична енергија акционерско друштво со седиште на Халкокондили бр. 30 - 104 32 Атина, Грција стекнува контрола над Енел Грин Пауер Романија Д.О.О., со свое седиште во Букурешт Сектор 3, Булевар Мирцеа Вода, бр. 30, соба 4.2, кат 4, Романија, Е-Дистрибуција Банат А.Д., со свое седиште во Тимишоара, ул. Песталоци, бр. 3-5, Општина Тимиш, Романија, Е-Дистрибуција Доброџеа А.Д., со свое седиште во Констанца, ул. Николае Иорга, бр. 89А, Општина Констанца, Романија, Е-Дистрибуција Мунтениа А.Д., со свое седиште во Букурешт Сектор 3, Булевар Мирцеа Вода, бр. 30, кат 3, Романија, Енел Енерџи А.Д., со свое седиште во Букурешт Сектор 3, Булевар Мирцеа Вода, бр. 30, соба 6.8, кат 6, Романија, Енел Енерџи Мунтениа А.Д., со свое седиште на Букурешт Сектор 3, Булевар 31Мирцеа Вода, бр. 30, соба 6.8, кат 6, Ро32манија, Енел Романија А.Д., со свое седи33ште на Муниципалитет Буфтеа, Град Буфтеа, Калеа Букурешти-Тарговиште, бр. 117, Општина Илфов, Романија, Енел ЕКС Веј Романија Д.О.О., со свое седиште на Букурешт Сектор 3, Булевар Мирцеа Вода, бр. 30, соба 4,7, кат 4, Романија Енел ЕКС Романија Д.О.О, со свое седиште на Букурешт Сектор 3, Булевар Мирцеа Вода, бр. 30, соба 4.11, кат 4, Романија и Енел Трејд Енерџи Д.О.О., со свое седиште на	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)

		Букурешт Сектор 3, Булевар Мирцеа Вода, бр. 30, соба 7.6, кат 7, Романија	
35	17.05.2023 08-69	Цвајте Пирер Бетајлигунгс ГмбХ со адреса на Едисонштрасе 1, 4600 Велс, Австрија, стекнува контрола над ЛЕОНИ АГ со регистрирана адреса на Марienштрасе 7, 90402, Нирнберг, Германија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
36	17.05.2023 08-70	Претпријатието за телекомуникации Телеком Србија, акционерско друштво Белград, со седиште на Таковска бр.2 Белград Србија, стекнува контрола над ГЛОБАЛТЕЛ д.о.о Белград, Србија со регистрирано седиште на улица Мекензијева 24, спрат 1 , Белград-Врачар, Србија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
37	17.05.2023 08-71	СПИКА САС со седиште на 23 плас де Кармс-Дешо 63000 Клермон-Феран, Франција, ФАУРЕЦИА ЕКЗОСТ ИНТЕРНАЦИОНАЛ со седиште на 23-27 Авенија де Шамп Пиро, 92000 Нантер, Франција и ПСА Аутомобилес СА, со седиште на 2-10 Булевар Европа, 78300 Поаси, Франција стекнуваат заедничка контрола над Симбио САС со седиште на 5 улица Симон Веил, 69200 Венисие, Франција	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
38	23.06.2023 08-74	создавање на целосно функционално заедничко вложување од страна на Сауди Арамко Девелопмент Компани, со седиште на Поштенско сандаче 5000, Дахран, 31311, Кралство Саудиска Арабија и Ексел Инвестментс Холандија Б.В со седиште на П. Де Кубертинвег 7 N6225XT, Маастрихт, Холандија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
39	23.06.2023 08-75	Арицома Груп а.с., со седиште на Винохрадска 1511/230, Страшнице, 100 00 Прага 10, Република Чешка стекнува контрола над друштвата СИСКОМ СОФТВЕР спол с.р.о., со седиште на Китлицка 818/21а, Просек, 190 00 Прага 9, Република Чешка и АЛОЕ спол с.р.о. со седиште на Китлицка 818/21а, Просек, 190 00 Прага 9, Република Чешка	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
40	23.06.2023 08-77	Костал Бетајлигунгсгезелшафт 2 мбХ, Ан дер Белмерај 10, 58513 Лиденшајд, Германија, ќе	во согласност со одредбите на ЗЗК

		стекне а контрола над одредени делови од деловното работење и средства на Комплео Чарџинг Солушнс АГ, Ецештрасе 8, 44379 Дортмунд, Германија	(одобрена)
41	23.06.2023 08-78	ГЕИС КАРГО ИНТЕРНАТИОНАЛ ЛУКСЕМБУРГ д.о.о. Финдел, Луксембург со седиште на 1110, Финдел, Луксембург стекнува контрола над АУГУСТИН КВЕНБЕРГЕР ГРУП д.о.о. Страсвалхен, Австрија, со седиште на Индустриска зона Север 5, 5204 Страсвалхен, Австрија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
42	05-07.2023 08-84	Руцио Инвестмент С.а.р.л , со седиште на 5 руе Хеиенхафф, 1736 Сеннингерберг, Луксембург, со посточекиот акционер, А.М., Словенија имаат намера да стекнат заедничка контрола над ДАТАЛАБ Технологије д.д., акционерско друштво, со седиште на Хајдрихова улица 28Ц, 1000 Љубљана, Словенија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
43	14.07.2023 08-76	Социете де Продуитс Нестле С.А. со седиште на Авенија Нестле 55, Вевеј 1800, Швајцарија и ПАИ Партнерс САРЛ со седиште на Булевар Ројал 53, L-2449 Луксембург, Големото Војводство Луксембург ќе формираат целосно функционално заедничко вложување	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
44	14.07.2023 08-79	Балкан Алајанс Хелткер Б.В. со седиште на ул. Стравинскилан бр. 1421, 1077ХХ Амстердам, Холандија ќе стекне контрола над Приватна здравствена установа-Клиничка болница ЖАН МИТРЕВ Скопје со регистрирано седиште на ул. Бледски Договор бр. 8, 1000 Скопје, Република Северна Македонија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
45	14.07.2023 08-80	Друштво за производство, трговија и услуги ТХОР ИНДУСТРИЕС ДООЕЛ Скопје, со седиште на ул. Филип Втори Македонски 3/11 кат, Скопје, Северна Македонија и ПЕ-ВЛА-КУ ШПК, со седиште на адреса Њесиа Башкиаке бр. 9, Ррука Музакет, Палатет Вокши, Хирја 1, Кати. 7, Тирана, Албанија ќе стекнат заедничка контрола над Друштвото за градежништво и	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)

		услуги СОРАВИА ИНВЕСТ ДООЕЛ Скопје, со седиште на ул. Филип Втори Македонски бр. 3 Соравиа/Центар Скопје, Северна Македонија и над Друштвото за градежништво и услуги СОРАВИА МЕНАЏМЕНТ ДООЕЛ Скопје со седиште на ул. Филип Втори Македонски бр.3, Скопје, Северна Македонија	
46	14.07.2023 08-82	Линамар Корпорејшн, со седиште на 287 Спидвејл Авењу Вест, Гуелф, Онтарио, Канада, ќе стекне контрола над Дура Аутомотиве Стрекчерс ДООЕЛ Илинден, со адреса во ТИРЗ БУНАРЏИК бр.2/11 Бунарџик, Илинден, Република Северна Македонија, и на дел од работењето на ДУРА Аутомотиве ЦЗ, к.с., со деловна адреса на Регрова 495, 388 01 Блатна, Чешка и Дус Оператинг Инц., со адреса на 1780 Понд Ран, Обрн Хилс, МИ, 48326-2752, САД	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
47	14.07.2023 08-83	СОНА БЛВ ПРЕСИЖЕН ФОРГИНГС ЛИМИТЕД, со седиште на Сона Енклејв, Вилиџ Бегумпур Кхатола, Сектор 35, Гуруграм, Харјана 122004, Индија, Д.Т.Србија, В. М., Србија и В. Б, Србија ќе стекнат заедничка контрола над НОВЕЛИЦ Д.О.О. БЕОГРАД-ЗВЕЗДАРА, со седиште на ул. Вељка Дугошевиќа 54, Белград, Република Србија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
48	14.07.2023 08-85	Винтергејт Интернационал СЕ, со седиште на ул. Европска бр. 2758/11, Дејвице, 160 00 Прага 6, Чешка Република ќе стекне контрола над Титанкоин Интернационал а.с., со седиште на ул. Европска бр. 2758/11, Дејвице, 160 00 Прага 6, Чешка	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
49	14.07.2023 08-86	Јунајтед Медиа С.а.р.л., со седиште на адреса Руе Жан Моне 6, 2180 Луксембург, ќе стекне контрола над друштвото АСПН, услужна компанија д.о.о, Љубљана, со регистрирано седиште на адреса Полјански насип 8, 1000 Љубљана, Словенија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
50	14.07.2023 08-87	Б-Матрикс недвижности д.о.о., со регистрирано седиште на адреса Славонска Авенија 1Б, 10000	во согласност со одредбите на ЗЗК

		Загреб, Хрватска ќе стекне контрола над имот/деловната зграда Матрикс, во Загреб, Славонска авенија 1Б, Хрватска	(одобрена)
51	14.07.2023 08-88	Алма Цареер Оу, со седиште на адреса Алвар Аалон кату 3 Ц 00100 ХЕЛСИНКИ, Финска ќе стекне контрола над Друштвото за услуги ВРАБОТУВАЊЕ ОНЛИНЕ ДОО Скопје, со регистрирано седиште на адреса ул. Васил Ѓоргов бр. 24-1/5 – Скопје, Република Северна Македонија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
52	14.07.2023 08-89	САЛУС, Трговија на големо, д.о.о., Литостројска улица 46А, 1000 Љубљана, Словенија ќе стекне контрола над ФАРМАДЕНТ трговија, производство и услуги д.о.о., Улица Минажикова бр. 6, Марибор, Словенија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
53	19.07.2023 08-92	САЛУС трговија со фармацевтски, медицински и други производи, д.д., Литостројска цеста 46А, 1000 Љубљана, Словенија стекнува контрола врз Медорион д.о.о. за услуги друштво со ограничена одговорност, Улица Јанка Драшковиќа 5, 10430 Самобор, Република Хрватска	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
54	19.07.2023 08-94	Волекс плц, со седиште на Јунит Ц1 Антура, Бонд Клоуз, Басингстроук, Хемпшајр, РГ24 8ПЗ, Обединето Кралство, стекнува контрола над Мурат Тиџарет Кабло Санаји А.Ш., со седиште на ул. Беледије Санаји Ситеси, А Блок, Коцасинан, Бахчелиевелер, Истанбул, Турција, Кабло Уцу Санаји ве Тиџарет А.Ш., со седиште на ул. Махмутбеј Јолу Коцасинан Беледијеси Ишани бр: 7 Бахчелиевелер, Истанбул, Турција и Аку Баши Санаји ве Тиџарет А.Ш., со седиште на ул. Коцасинан Беледије Санаји Ситеси Бр:1 Бахчелиевелер, Инстанбул, Турција	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
55	26.07.2023 08-95	Месер СЕ & Цо КГаА, со седиште во Месер Плац 1, 65812 Бад Соден ам Таунус, Сојузна Република Германија стекнува контрола над Јети Герман Ко. 1 ГмбХ со седиште на Месер Плац 1, 65812 Бад Зоден ам Таунус, Сојузна Република Германија и Јети Веархаус ГмбХ со седиште на Месер Плац 1,	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)

		65812 Бад Зоден ам Таунус, Сојузна Република Германија	
56	26.07.2023 08-99	Абу Даби Нешнл Оил Компани П.Ј.С.Ц., со седиште на П.О. Бокс 898, Абу Даби, Обединетите Арапски Емирати и Остерреицхисцхе Бетеилигунгс АГ, Австрија со ро седиште Колингассе 14-16, 1090 Виена, Австрија стекнуваат заедничка контрола над ОМВ Актиенгеселлсцхафт, со седиште на Трабреннстрассе 6-8, 1020 Виена, Австрија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
57	26.07.2023 08-101	АССИКУРАЦИОНИ ГЕНЕРАЛИ С.п.А. , со седиште на Пиаца Дука дељи Абруци бр.2, Трст, Италија, стекнува контрола над Либерти Сегурос, Компаниа ди Сегурос и Реасегурос, С.А. со седиште во Пасео де лас Доче Естрејас, Бр. 4, 28042, Мадрид, Шпанија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
58	26.07.2023 08-101	ОМВ Дојчланд ГмбХ со седиште на Хеимингер Штрасе 1, 84489 Бургхаузен, Германија ќе стекне контрола над Валлдурн Грундстуцкс ГмбХ со седиште на Хултсцхинер Дамм 335, 12623, Берлин, Германија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
59	09.08.2023 08-81	Атлантик Гранд доо Белград, со седиште на 6а Сурчинска, Нов Белград – Белград, ќе стекне контрола над Штраус Адриатик доо Шимановци, со седиште на 41 Милоша Обилича, Шимановци, Република Србија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
60	09.08.2023 08103	АЛФИ РЕ, управување со алтернативни инвестициски фондови д.о.о., со седиште на адреса Веровшкова улица 55А, 1000 Љубљана, Словенија и ЦБЕ ИНВЕСТ, работење со недвижности, д.о.о., со седиште на Технолошки парк 20, 1000 Љубљана, Словенија, стекнуваат заедничка контрола над КУАДРО, работење со недвижности д.о.о., со седиште на Технолошки парк 20, 1000 Љубљана, Словенија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
61	09.08.2023 08-109	Аристократ Лежер Лимитед со седиште на Зграда А, Пинакл Офис Парк, 85 Епинг Роуд, Норт Рајд НСВВ 2113, Австралија ќе стекне контрола над НеоГејмс С.А. со седиште на 63-65, Руе де Мерл,	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)

		Л-2146 Луксембург, Големото Војводство Луксембург	
62	23.08.2023 08-110	ОРБИКО ДОО за трговија Загреб, со седиште на ул. Котурашка Цеста 69, Загреб, Република Хрватска, и Акционерско друштво во приватна сопственост „АСНОВА ХОЛДИНГ“, со седиште на улица Микола Краснова бр. 27, Киев, 03115, Украина, стекнуваат заедничка контрола над Акционерско друштво во приватна сопственост „САВ 92“, со седиште на улица Миколи Краснова бр. 27, Киев, 03115, Украина	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
63	06.09.2023 08-108	Бореалис АГ со седиште на Трабенштрасе 6-8, 1020 Виена, Австрија ќе стекне контрола над Риалти С.п.А со регистрирано седиште на Виа Варезе бр. 133 – 21020, Таино (ВА), Италија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
64	06.09.2023 08-111	Нелт КО Д.О.О. Белград со седиште на адреса Маршал Тито бр. 226б, Добановци, Република Србија ќе стекне контрола над ДИ ВЕЈ д.о.о со седиште на адреса Маршала Тита бр. 226б, Добановци, Република Србија, и, Нерегелиа Д.О.О. Подгорица со седиште на Цетињски пут ББ, Подгорица, Црна Гора ќе стекне контрола врз ДИ Вej д.о.о., со седиште на Цетињски пут ББ, Подгорица, Црна Гора	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
65	06.09.2023 08-114	Др. Инг. х.ц. Ф. Порше Акциегезелшафт, со седиште на Поршеплац 1, Д-70435 Штутгарт, Германија, ќе стекне контрола над Леви Рели Центар Оj, со седиште на Лиллукка 14, 96190 Рованиеми, Финска	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
66	06.09.2023 08-118	Инит Група АпС, со седиште на Ц/О Пикка Аутомејшн А/С Гладсаксевej 382, 3 2860 Соборг, Данска ќе стекне контрола над Небб Инженеринг АД, со седиште на Солбрвеиен 43, 1383 Аскер, Норвешка	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
67	06.09.2023 08-117	Ческа спорителна, а.д. со седиште на Олбрахтова 1929/62, 14000 Прага 4, Чешка Република ќе стекне контрола над кредитно портфолио на чешката филијала на БНП Парибас Персонал Фајненс СА (тн Хелоу банка) со седиште на	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)

		Карла Енглише 3208/5, Смихов, 150 00 Прага 5, Чешка Република	
68	06.09.2023 08-116	ДС Смитх Пекаџинг Саут Ист ГмбХ, со седиште на адреса 10 Фридрихштрасе, 1010 Виена, Австрија, ќе стекне контрола над БОСИС доо Ваљево, со седиште на Попучке бб, 14000 Ваљево, Република Србија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
69	06.09.2023 08-119	БИГ Енергиа Холдингс Кфт., со седиште е на ул. Марко 7.6 кат 8, 1055 Будимпешта, Унгарија, *ќе стекне контрола над* Друштвото за производство трговија и услуги ДАМ ЕНЕРЏИ ДОО Скопје, со седиште на ул. Иван Аговски бр.11-1/10, Скопје	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
70	06.09.2023 08-120	ВЛЏ Холдинг АБ, со седиште на К/о Ха унд Ем Фешн АБ, Мастер Семјуелсгатан 46 А, 106 38 Стокхолм, Шведска и Варгас ХМВХ АБ, со седиште на К/о Алтор Еќуити Партнерс АБ Јакобсгатан 6 111 52 Стокхолм, Шведска ќе формираат целосно функционално заедничко вложување	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
71	06.09.2023 08-125	Едуард Кеттнер ГмбХ, со адреса на Каплан Аллее бр.5, 7025 Поттелсдорф, Австрија, ќе стекне контрола врз друштвото Фровис ГмбХ, со адреса на Студа 12, 6800 Фелдкирх, Австрија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
72	20.09.2023 08-112	ЏЏ Беверицес Холдингс II Б.В., со р седиште на Радарвег 60, 1043 НТ, Амстердам, Холандија ќе стекне контрола над Браун-Форман Финланд 66Оу, со седиште на Порккаланкату 24, 00180 Хелсинки, Финска	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
73	20.09.2023 08-121	Смарфит Капа Бугарија ЕООД со седиште на Бул. 23ти Пехотен Шипченски Полк, бр. 114, Казанлак 6100, Стара Загора, Бугарија ќе стекне контрола над бизнисот кеса-во-кутија на Артемис ООД, Бугарија со седиште на улица Трета, зграда бр. 2, кат 2, Станбена област Индустриски парк, Шумен 9700, Бугарија и имотите на Хел Бул Истејт ООД, Бугарија со седиште на ул. Индустриална бр. 45, кат 2, Шумен 9700, Бугарија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
74	20.09.2023 08-122	Телеком Србија акционерско друштво Белград, со седиште на улица Таковска број 2, Белград,	во согласност со одредбите на ЗЗК

		Република Србија, ќе стекне контрола над друштвото КДС ИНТЕРНЕТ ТВ ДОО ЗАЈЕЧАР, со седиште на улица Милоша Великог број 2, стан 59, Зајечар, Република Србија	(одобрена)
75	20.09.2023 08-126	Сасол Инвестмент Компани (Пту) Лимитед, со седиште во Јоханесбург, Јужна Африка, со место на вршење на деловна активност на Сасол Плејс 50 Кетрин Стрит, Сандтон, Готенг, 2146 Јужна Африна и Топсое Процект Инвестмент А/С, со седиште во Данска, со место на вршење на деловна активност на Халдор Топсоес Алле 1 ќе основаат заедничко вложување	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
76	20.09.2023 08-127	Друштво за производство на електрична енергија ГЕН-И СОНЦЕ ДООЕЛ Скопје, со седиште на Бул. Партизански одреди бр. 15 А/1, Центар, Скопје, Северна Македонија ќе стекне контрола над Друштво за производство, трговија и услуги КАВ СОНЦЕ ДОО увоз-извоз Кавадарци, со седиште на ул. Ило Костов бр. 31, Кавадарци, Северна Македонија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
77	04.10.2023 08-115	Агромаркет Логистиц ДОО Крагујевац, со седиште на ул. Краљевачког батаљона бр.235/2, Крагујевац, Република Србија ќе стекне контрола над Хемомак Пестициди ДООЕЛ Велес, со седиште на ул. Вардарска бр.5, с. Долно Каласлари, Велес	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
78	04.10.2023 08-124	ИНФИНУМ друштво со ограничена одговорност за компјутерски дејности и услуги, со седиште на Мала Шварча 23, Карловац, Хрватска ќе стекне контрола над Експанд Д Рум ЛЛЦ (EXPAND THE ROOM LLC), со регистрирана адреса на 614 Н ДУПОНТ ХВУ СУИТЕ 210, Довер, Делавер, САД	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
79	04.10.2023 08-130	Генерали Инвестментс Холдинг С.п.А, со седиште на Виа Мацхијавели, 4 – 34132, Трст, Италија ќе стекне контрола над друштвото Коннинг Холдингс Лимитед, Англија, со регистрирано седиште на 24 Монумент Стреет, Лондон, Англија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
80	04.10.2023	Лицето К. П. од Грција, ќе стекне контрола над	Не потпаѓа под

	08-132	СИВЕЦ ИНВЕТСМЕНТС ЛТД со о седиште на адреса Ифигенеиас 31, Јоана Тауер, 6-ти кат, канцеларија 601, 2007, Строволос, 2083, Никозија, Кипар	одредбите на законот
81	04.10.2023 08-136	ЦСИЦ Лонгјианг ГХ Гас Турбине Цо. Лтд., со седиште на бр. 31, Хонгху Роад, Јингбин Роад Цонцентратион Ареа, Харбин, Хигх-Тецх Индустриал Девелопмент Зоне, Кина, ќе стекне контрола над деловното работење со гасни турбини на МАН Енерги Солутионс СЕ со седиште на Стадтбацхстрассе 1, 86153 Аугсбург, Германија, и МАН Енерги Солутионс Сцхвеиз АГ, со седиште на Хардстрассе 319, 8005 Цирих, Швајцарија	Не потпаѓа под одредбите на законот
82	04.10.2023 08-139	ПроФарма Груп Холандија Б.В., со седиште на Шипхолвег 73, 2316ЗЛ Линден Холандија ќе стекне контрола над Клинрес Фармација д.о.о. со седиште на Сребрњак 61, Загреб, Хрватска, ТРГОВСКО ДРУШТВО ЗА ТРГОВИЈА И УСЛУГИ КЛИНРЕС ФАРМАЦИЈА ДОО БЕЛГРАД со седиште на Белградски батаљон 4, 11030 Белгард Србија, Клинрес Фармација д.о.о. со седиште на Алипашина 29, Сараево, Босна и Херцеговина,. Клинрес фармација СХ.П.К. со седиште на Улица “Џанфизе Кеко” бр. 56, Тирана, Албанија,. Клинрес Фармација Бугарија ООД со седиште во Софија 1712, ул. Филип Аврамов бр. 17, фл. 2, канцеларија 307. Клинрес Фармација со седиште во Грузија, Тбилиси, округ Сабуртало, ул. Шартава, бр. 40, кат 10, Клинрес Фармација С.Р.Л. со седиште на Бул. Димитрие Кантемир бр. 4, зграда 3Ц, влез А, кат 5, стан 23, сектор 4, Букурешт, Романија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
83	12.10.2023 08-113	ЛАМИУМ ТРЕЈД ЛИМИТЕД со седиште на Грива Дгени, 115 ТРИДЕНТ ЦЕНТАР 3101, Лимасол, Кипар и ЕВЕЛИХИО ТРЕЈДИНГ ЛИМИТЕД со седиште на Кјракоу матси 11 Никис Центар, 3 кат, стан/канценелариај 303 1082 Никозија, Кипар ќе стекнат заедничка контрола	Одбиена, барањето било нецелосно

		над ГРАНД ВИНД ПАРК ДОО БЕЛГРАД, со седиште на Омладинских Бригада 90Б, Белград (Нови Белград), 11000 Белград, Република Србија	
84	12.10.2023 08-129	Физичкото лице А. С. од Кичево, ќе стекне контрола над Мелничко пекарската индустрија Жито Караорман АД Кичево со седиште на бул. Илинден бр.44 Кичево	Одбиена барањето било нецелосно
85	12.10.2023 08-131	Arena Channels Group ДОО Брлград,со седиште на ул. Владимир Поповиќ бр.6 Белград-Нов Белград, Република Србија ќе стекне контрола над Arena sport ДОО Љубљана, со седиште на ул. Шландрова улицабр.4Б, Љубљана-Чрнуче, Република Словенија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
86	12.10.2023 08-134	Д. Х., Австрија ќе стекне самостојна контрола над ЕВТ Трак &трејлер Ханделс ГмбХ, со седиште на Ахенвег22/Б 2.2, 6730 Китзбухел, Австрија и над ЕВТ Иммобилиен ГмбХ со седиште на Ахенвег22/Б 2.2, 6730 Китзбухел, Австрија	Не потпаѓа под одредбите на законот
87	12.10.2023 08-138	Нипон Експрес Холдингс, Инк со седиште на Зграда на ЕнЕкс групација, Канда, Изумичо 2, Чијода-ку, 101-0024 Токио, Јапонија ќе стекне контрола над Карго-Партнер групацијата со регистрирано седиште во Фишаменд, Австрија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
88	12.10.2023 08-140	Поли Рецуцлинг АГ Швајцарија со седиште на Индустрие Ост 8865 Билтен, Швајцарија ќе стекне контрола над Друштво за трговија, производство и услуги ГРИНТЕХ МК ДОО со седиште на ул. Фјодор Достоевски бр. 72, Скопје – Карпош	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
89	24.10.2023 08-100	Месер СЕ & Цо КГаА, со седиште во Мессер Плац 1, 65812 Бад Соден ам Таунус, Сојузна Република Германија и Тојота Тсушо Европа С.А. со седиште на Белгикастраат 13, Завентем, 1930 Белгија ќе формираат целосно функционално заедничко вложување	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
90	24.10.2023 08-137	Хамбургер Рисајклинг Груп ГмбХ, со седиште на Аспангер Штрасе 252, Питен, Австрија ќе стекне контрола над друштвото Еурокарт С.Р.Л., со седиште на Иполито Ниево 5, Корнедо	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)

		Вичентино, Виченца, Италија	
91	24.10.2023 08-141	Телеком Србија акционерско друштво Белград, со седиште на улица Таковска број 2, Белград, Република Србија, ќе стекне контрола над друштвото Крајналиќ Комуникације ДОО Ниш, со седиште на Византијски Булевар број 9/6, Ниш, Република Србија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
92	24.10.2023 08-142	Шмиц Каргобул АГ со седиште на ул. Банхофштрасе 22, 48612 Хорстмар, Германија и Бергер Транспорт Г.м.б.Х со седиште на ул.Банхофсплац 1, 6300 Воргл, Австрија ќе стекнат заедничка контрола над Бергер Фарцоигтехник Г.м.б.Х Австрија, со седиште на ул. Ретенбах бр. 10а, 6241 Радфелд, Австрија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
93	24.10.2023 08-143	Флуттер Ентертејнмент Холдингс Ајрленд Лимитед, Ирска, со седиште на Белфилд Офис Парк, Биич Хил Роуд, Клонскиг, Даблин 4, Даблин D04 V972, Ирска, ќе стекне контрола над Макс Бет д.о.о. Нови Сад, со регистрирано седиште на Кисачка 82, Нови Сад, Србија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
94	24.10.2023 08-144	Акрос Медиа Холдинг а.с. со седиште на Јелениа 3131/1, Братислава, Словачка ќе стекне контрола над Адриатик Адвертајзинг д.о.о, со седиште на ул. Терезије бр. 7-9 / Стари Град, Белград, Србија, И&Ф Медиабрандс д.о.о., со седиште на ул. Терезије бр. 7-9 / Стари Град, Белград, Србија,И&Ф Акаунтинг д.о.о. со седиште на ул. Терезије бр. 7-9 / Стари Град, Белград,И&Ф Локомотива д.о.о., со седиште на ул. Терезије бр. 7-9 / Стари Град, Белград Србија и Медиа Пул со седиште на ул. Џорџа Вајферта бр. 78, Белград, Србија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
95	24.10.2023 08-149	Дојче Луфтханза Акциенгезелшафт со седиште на Фенлоер Штрасе 151-153, 50672 Келн, Германија ќе стекне контрола над Италија Траспорто Аерео С.п.А. со седиште на адреса Виа Венти Сеттембре, 97, Рим –Италија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
96	24.10.2023 08-147	МНД а.с., со седиште на Упркова 807/6, Ходонин, поштенски број 69501 Република Чешка, ќе	во согласност со одредбите на ЗЗК

		стекне контрола над Моравија Гас Стораге а.с., со седиште на Упркова 807/6, Ходонин, поштенски број 69501 Република Чешка	(одобрена)
97	08.11.2023 08-145	Јуропиен Медиа Сервисес Сингл Мембер С.А. со седиште на адреса Кифисиа, Атика, 36 Вилтаниоти Стрит, Грција, ќе стекне контрола над друштвото Грик Јелоу Пејџес Принтед енд Електроник Информејшн С.А., со седиште на адреса 26-28 Георгиу Авероф Стрит, 142 32 Неа Јонија, Атика, Грција	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
98	08.11.2023 08-146	Телеком Србија акционерско друштво Белград, со седиште на улица Таковска број 2, Белград, Република Србија ќе стекне контрола над Филм Клуб Екстра Доо Белград, со седиште на Милорада Јовановиќа број 11, Белград, Република Србија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
99	08.11.2023 08-148	ГАЛЕНИКА А.Д. БЕЛГРАД, со седиште на адреса Батајнички друм бб, Белград, Србија ќе стекне контрола над Лајфмедик д.о.о. Белград со седиште на Вељко Дугошевиќ 27 А/1, Белград, Србија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
100	08.11.2023 8208-150	ПЕТРОЛ, Словенечко енергетско друштво, а.д. Љубљана, со седиште на Дунајска цеста 50, 1000 Љубљана, Словенија ќе стекне контрола над средства на ЕНЕРГОСПЕКТАР д.о.о. за трговија, услуги и производство, со седиште на ул. Матија Дивковиќ бр. 71, Загреб (Град Загреб), Хрватска	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
101	08.11.2023 08-151	Арамко Оверсиис Компани Б.В. со седиште на Шевенингсвег 64, 2517 КХ, Хаг, Холандија, и ЕИГ Менаџмент Компани ЛЛЦ, со седиште на 600 Њу Хемпшајр Авењу NW, Суит 1200, Вашингтон, DC 20037, САД ќе стекнат заедничка контрола над МидОушн Холдингс II Л.П. ограничено партнерство со седиште на 50 Лотиан Роуд, Фестивал Сквер, Единбург, EH3 9WJ, Обединетото Кралство	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
102	08.11.2023 08-152	Спрингтиде Вентурес с.р.о. со седиште на Европска 866/71, Воковице, 160 00 Прага 6, Република Чешка и Трикветра АГ со седиште на	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)

		Ландштрасе 99, 9494 Шан, Лихтенштајн ќе стекнат заедничка контрола над ИнСтар Технолоџис а.с. со седиште на Мрштикова 399/2а, Либерец III – Јержаб, 460 07 Либерец, Република Чешка	
103	08.11.2023 08-153	ККЦГ Реал Естате Гроуп, а.с со седиште на ул. Европска бр. 866/71, Воковице, 160 00, Прага 6, Чешка Република, и Рокавеј Гроуп а.с., со седиште на ул. Европска бр. 2758/11, Дејвице, 160 00 Прага 6, Чешка Република, ќе формираат целосно функционално заедничко вложување	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
104	28.011.2023 08-154	Волво Бизнис Сервисис Интернешенл АБ со седиште на Округ Вестра Геталанд, 405 08 Гетеборг, Шведска и Рено с.а.с со седиште на 122-122 бис авенија на Генерал Леклерк, 92100 Булоњ-Биланкур, Франција ќе формииираат целосно функционално заедничко вложување за развој, производство и продажба на производи на нови лесни комерцијални возила (ЛКВ) и помошни логистички услуги	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
105	28.11.2023 08-156	смартселер ГмбХ унд Цо.КГ со седиште на Кореаштрасе 3, 20457 Хамбург, Германија и Флугхафен Нирнберг Сервис Гезелшафт мит бешренктер Хафтунг со седиште на Флугхафенштр 100, 90411 Нирнберг, Германија создаваат целосно функционално заедничко вложување - Смартселер Флугхафен Нирнберг Ферваltунгс ГмбХ со седиште на Флугхафенштр. 100, 90411 Нирнберг, Германија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
106	28.11.2023 08-157	Теак Капитал Б.В., со седиште на Басисвег 10, 1043АП Амстердам, Холандија и Тангор Капитал С.А., со седиште на Руа де Цабо Верде бр. 37, 4150 159 Порто, Португалија ќе стекнат *заедничка контрола врз* НИХ ВИ ВОВ Холдингс С.а р.л, со седиште на 124, Булевар де ла Петруссе, Л-2330, Луксембург, Големото Војводство Луксембург	Не потпаѓа под одредбите на законот
107	28.11.2023 08-158	Даимлер Трак Холдинг АГ,со седиште на Фасанвег 10, 70771 Лајнфелден-Ехтердинген,	во согласност со одредбите на ЗЗК

		Германија стекнува контрола над бизнисот што се пренесува што се состои од одредени средства на Мерцедес-Бенц АГ, со седиште на Мерцедесштрасе 120, 70372 Штутгарт, Германија	(одобрена)
108	28.11.2023 08-159	Нетцетера Гропу АГ Швајцарија со седиште на Ципресенштрасе 71, 8004, Цирих Швајцарија стекнува контрола над Брејнгруп АГ Швајцарија, со седиште на Хохлштрасе 486/488, 8048 Цирих Швајцарија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
109	14.12.2023 08-155	РВА Интернешнал Холдинг ГмбХ со седиште на Рајфајзенштрасе 1, 2100 Корнебург, Австрија ќе стекне контрола над АИСЛЕ 40 д.о.о. со седиште на Радничка улица 80, Загреб, Хрватска	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
110	14.12.2023 08-160	Сцхварз Невв Вентурес ГмбХ, со седиште на Стифтсбергстрассе 1, 74172 Некарсулм, Германија и РВИ Вентуре ГмбХ со седиште на Махластрассе 21, 67227, Франкентал, Германија, ќе стекнат заедничка контрола над Рогон Тецхологиес ГмбХ со седиште на Махластрассе 21, 67227, Франкентал, Германија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
111	14.12.2023 08-161	Келвин УК Бидко Лимитед, со седиште на 33 Цермин Стриит, Лондон, Обединетото Кралство стекнува контрола над Кин енд Карта плц, со седиште во Зградата Спитфајр, 71 Колиер Стриит, Лондон Обединетото Кралство	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
112	14.12.2023 08-162	ГХАРАГЕ Венчрс ГмбХ Германија со седиште на Шангајалле 9, 20457 Хамбург, Германија, Дуфрај Интернешнл АГ Швајцарија со седиште на Бруннгаеслајн 12, 4052 Базел, Швајцарија и Тејкавеј.ком Централ Кор Б.В. Холандија, со седиште на Пиет Хајндеке 61, 1019 ГМ Амстердам, Холандија, создаваат целосно функционално заедничко вложување Дафл Травел Ритејл Платформ ГмбХ, со седиште на Штрасбургер Штрасе 55, 10405 Берлин, Германија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
113	14.12.2023 08-164	КВАНТОКС ТЕХНОЛОЏИ ДОО ЧАЧАК, со седиште на ул.Епископа Никифора Максимовиќа бр.31, Чачак, Република Србија ќе стекне	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)

		контрола над Друштво за услуги КВАНТОКС ТЕХНОЛОЏИ ДООЕЛ Скопје, со седиште на ул. Петар ПопАрсов бр.8-001 кат 01/1, Скопје – Центар	
114	14.12.2023 08-165	АЛФИ Ренуаблс, управување со алтернативни инвестициски фондови, д.о.о. со седиште на адреса Веровшкова улица 55А, 1000 Љубљана, Словенија и МК Грин Енерџи ЛТД со седиште на адреса Грива Дигени 115, Тридент Центар, 3101 Лимасол, Република Кипар ќе стекнат заедничка контрола над друштвата Сантастик Оне д.о.о. Београд со седиште на адреса Владимир Поповиќ 50, 6. Спрат, стан бр. 463, 11070 Белград (Нови Београд) Србија и Сантастик Ту д.о.о. Београд со седиште на адреса Владимир Поповиќ 50, 6. Спрат, стан бр. 463, 11070 Белград (Нови Београд) Србија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
115	14.12.2023 08-166	Даимлер Трак АГ со седиште на Фазаненвег 10, 70771 Лајнфелден-Ехтердинген, Германија, Електрифајд Пауер Холдко ЛЛЦ со регистрирано седиште на 500 Џексон Стриит, Колумбус, Индијана, 47201, Соединетите Американски Држави и ПАККАР Инц со регистрирано седиште на 777 106т Авењу Н.Е. Белвју, Вашингтон, 98004, Соединетите Американски Држави шќе стеккнат заедничка контрола над новоосновано претпријатие	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
116	21.12.2023 08-163	Јунајтед Груп Бугарија ЕООД, со седиште на 115и Цариградско шосе, 1784 Софија, Бугарија, ќе стекне контрола над друштвата Вива Корпорејт Бугарија ЕООД, со седиште на ул. Фридтјоф Нансен 37А, 5ти кат, 1142, Софија, Бугарија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
117	21.12.2023 08-169	НЛБНЛБ Склади, управување со средства, д.о.о., со седиште на Тиволска цеста 48, 1000 Љубљана, Словенија ќе стекне самостојна контрола над Друштво за управување со отворени и затворени инвестициски фондови ГЕНЕРАЛИ ИНВЕСТМЕНТС АД Скопје, со седиште на бул.	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)

		Партизански Одреди бр. 14А/1-2, 1000 Скопје, Северна Македонија	
118	27.12.2023 08-170	Генерали Италиа С.п.А., со седиште на Моглиано Венето (ТВ), Виа Мароццхеза 14, ЦАП 31021, Италија, Группо Сан Донато С.п.А., со седиште на Виа Сенато 12, 20121, Милано, Италија и ГК Холдинг Италиа С.р.л., со седиште на Виа Сенато 12, 20121, Милано, Италија ќе создадат целосно функционално заедничко вложување	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
119	27.12.2023 08-171	Пословни систем Меркатор д.о.о., со адреса на Дунајска цеста 107, 1000 Љубљана, Словенија, ќе стекне контрола над друштвото ЕНГРОТУШ претпријатие за трговија, д.о.о., со адреса на Цеста в Трновље 10А, 3000 Целје Словенија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
120	27.12.2023 08-172	СЕЦ ЊУГЕЈТ С.п.А.), со седиште на Виа Ферранте Апорти 6/8, 20125, Милано, Италија, Г-дин Т.В., Грција и Г-дин Ј.О, Грција, ќе стекнат заедничка контрола над В+О АДВЕРТИСИНГ КОНСАЛТИНГ СОЦИЕТЕ АНОНИМЕ, со седиште на 91 Мицхалакопоулоу, 5 кат, 11528 Атина, Грција	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)
121	27.12.2023 08-173	Клеверланс Германија ГмбХ со седиште на Едуард-Шопф-Алле 1а, Бремен, Германија, ќе стекне контрола врз ИТинера проект & експертс ГмбХ & Цо. КГ со седиште на Мергентхалераллее 79-81, 65760 Ешборн, Германија	во согласност со одредбите на ЗЗК (одобрена)

2.3. Дадени мислења од страна на Комисијата

Комисијата, согласно ЗЗК, дава мислења по предлог закони и други акти со кои се уредуваат прашања што се однесуваат на економската активност, а кои можат да имаат влијание на конкуренцијата на пазарот. Во насока на реализација на ова овластување, а воедно и јакнење на меѓуресорската соработка со надлежните органи и институции во Република Северна Македонија во 2023 година Комисијата ги даде следните мислења:

- Мислење по барање на Државната Комисија за спречување на корупција во врска со јавна набавка спроведена од Министерство за образование за превод, лектура,

стручна редактура, графичко и техничко уредување, печатење и дистрибуција на учебниците за основно и средно образование за учебната 2022/23.
Комисијата даде мислење дека договорниот орган треба да го оформи предметот на набавката врз основа на објективни критериуми според вид, својства, намена, време и место на извршување, за што при утврдување на предметот и големината на поединечните делови, треба секогаш да ја предвиди можноста за еднаков пристап на економските оператори, и притоа да води сметка да обезбеди слободна кон куренција на пазарот и економска ефикасност, без притоа да ги ограничи потенцијалните понудувачи со избирање на видот на постапката или критериумите спротивно на закон.

- Мислење по барање на Државната Комисија за спречување на корупција во врска со договор за јавна набавка на музички инструменти, делови за музички инструменти, пултеви ии други помошни средства, спроведена од страна на ДМБУЦ Илија Николовски Луј Скопје.
  Комисијата даде мислење дека со воведувањето на условот во постапката за јавна набавка на музички инструменти, делови за музички инструменти, пултеви и други помошни средства, спроведена од страна на договорниот орган со кој услов, економскиот оператор треба да достави официјален сертификат дека е овластен дистрибутер, застапник и сервисер на територијата на Република Северна Македонија на стоката што е предмет на јавна набавка и приложување на Еуро 1 сертификат за потекло на стоката, *не се врши ограничување на конкуренцијата на пазарот на музички инструменти, делови за музички инструменти, пултеви и други помошни средства*, додека со воведувањето на условот кој се однесува на *рокот за испорака на стоката – предмет на јавната набавка, а кој изнесува 10 дена*, договорниот орган ги ограничил другите претпријатија (овластени дистрибутери на музички инструменти, делови за музички инструменти, пултеви и други помошни средства во Република Северна Македонија) да можат да поднесат понуда на предметниот тендер, бидејќи рокот за испорака на музички инструменти, делови за музички инструменти, пултеви и други помошни средства од 10 дена е многу краток за набавка на музички инструменти, делови за музички инструменти, пултеви и други помошни средства (со оглед на фактот дека економските оператори ги набавуваат концертните клавири од земји членки на ЕУ и пошироко) и со тоа договорниот орган ја *ограничил конкуренцијата на пазарот за набавка на музички инструменти, делови за музички инструменти, пултеви и други помошни средства.*
- Мислење по барање на Државната Комисија за спречување на корупција во врска со користење на софтвер од страна на Агенција за катастар на недвижности.
  Комисијата не најде дека Агенцијата за катастар на недвижности не треба да овозможи на лиценцираните геодетски компании во Република Северна

Македонија употреба на алтернативни софтверски лиценцирани решенија кои можат да ја извршат функцијата која ја врши софтверот МАК ЕДИТ во постапката за запишување или евидентирање на инфраструктурни објекти во катастарот на инфраструктурни објекти како дел од катастарот на недвижности, при што истите треба да се компатибилни со електронскиот систем за регистрација на Агенцијата за катастар на недвижности

- Мислење по барање на Агенцијата за електронски комунаикации за „Нацрт документ за анализа на релевантниот големопродажен пазар за услуги за завршување на повик во јавни мобилни комуникациски мрежи“.
  Комисијата даде позитивно мислење по однос на Нацрт документот.
- Мислење по барање на Министерството за економија по Предлог Закон за забрана на нефер трговски практики во синџирот на снабдување на земјоделски и прехрамбени производи.
  Комисијата даде позитивно мислење по однос на истиот, со оглед на фактот дека секторот за меѓународна трговска соработка при Министерството за економија соработуваше со Комисијата при подготовка на предлог Законот посебно во глава 3, 4 и 5 од истиот. Сите предлози дадени од страна на Комисијата беа прифатени.
- Мислење по барање на Државната Комисија за спречување на корупција во врска со оглас објавен од страна на Дирекцијата за заштита и спасување во постапка за набавка на противпожарни униформи.
  Комисијата даде мислење дека договорниот орган треба да го оформи предметот на набавката врз основа на објективни критериуми и да се предвиди можноста за еднаков пристап на економските оператори.

2.4. Соработка на Комисијата со регулаторни тела и други државни органи

Согласно ЗЗК, Комисијата при извршување на своите надлежности соработува со други државни органи и тела за прашањата кои се во врска со заштитата на конкуренцијата. Комисијата и регулаторните тела се должни да разменуваат податоци и информации што им се потребни за вршење на своите надлежности, чиј обем на размена на информации е ограничен на податоци и информации што се соодветни и пропорционални на целите за коишто се разменуваат.

Во текот на 2023 година, Комисијата ја продолжи соработката со Бирото за јавни набавки во рамките на Стратегијата за унапредување на системот на јавните набавки во Република Северна Македонија во периодот 2022-2026 година.

Б. ДРЖАВНА ПОМОШ

3. Правна рамка

Правната рамка во контролата на државната помош ја сочинува Законот за контрола на државната помош и подзаконските акти потребни за негова примена.

3.1 Закон за контрола на државната помош

Законот за контрола на државната помош е донесен на 28 октомври 2010 година („Службен весник на РМ“ бр. 145/10). Законот влезе во сила на 13.11.2010 година.

Со донесувањето на Законот за контрола на државната помош се изврши понатамошно хармонизирање на македонското законодавство во оваа област со законодавството на ЕУ и тоа: членовите 107-109 од Договорот за функционирање на ЕУ и ЕУ регулативите 32001R0069 и 31999R0659. Воедно се унапреди законитоста и ефикасноста во постапувањето на Комисијата преку усогласување на одредбите од Законот за контрола на државната помош со Законот за општа управна постапка и со Законот за заштита на конкуренцијата. Со тоа се овозможува поедноставна управна постапка пред Комисијата во предметите кои се однесуваат на државна помош, која постапка истовремено ќе биде појасна и транспарентна за сите заинтересирани страни.

3.2 Подзаконски акти кои прозлегуваат од Законот за контрола на државната помош

- Уредба за условите и постапката за доделување на помош од мало значење (de minimis) („Службен весник на РМ“ бр. 141/11)

Со Уредбата за условите и постапката за доделување на помош од мало значење (de minimis) детално се уредуваат условите и постапката за доделување на помошта од мало значење (de minimis). Исто така, со оваа Уредба утврдени се условите за доделувањето на помошта, односно под кои услови може да се додели истата како и максимално дозволените износи на de minimis помошта. Воедно, се уредува и пресметувањето на износот на помошта како и кумулацијата и евидентирањето на помошта. Донесувањето на Уредбата е со цел усогласување на условите и постапката за доделувањена помош од мало значење (de minimis) со барањата на ЕУ *acquis*.

- Уредба за начинот и постапката за поднесување на известување за доделување на државна помош, како и постапката за вршење надзор на постојната државна помош („Службен весник на РМ“ бр. 142/11)

Законодавството за државна помош е усогласено со европското законодавство и во делот на известувањето за доделување на државна помош како и во делот на постапката за вршење надзор на постојната државна помош преку донесувањето на оваа Уредба. Со донесувањето на оваа Уредба детално се уредуваат начинот и постапката за поднесување на известување до Комисијата од страна на давателите на државната помош, постапката за оцена на дозволеноста на доделувањето на државната помош како и постапката за вршење надзор на постојната државна помош, односно обврската на давателите на државна помош за доставување на годишни извештаи до Комисијата за доделената дозволена државна помош во претходната година. Во рамките на оваа Уредба содржани се и Образецот за известување за планираното доделување на помош, Образецот за поедноставено известување како и Образецот за поднесување на годишен извештај за доделена дозволена државна помош во претходната година.

- Уредба за условите и постапката за доделување на регионална помош („Службен весник на РМ“ бр. 109/13)

Со Уредбата за условите и постапката за доделување на регионална помош детално се уредуваат условите и постапката за доделување на регионална помош. Воедно, се уредуваат прашањата од особено значење за ефикасно вршење на оцена над планираното доделување на регионална помош, како и условите и постапката за доделување на истата. Истата е усогласена со европското законодавство во областа на доделување на регионална помош. Со оваа уредба се прецизираат условите и постапката за доделување на регионална помош, што е од значење за правилна и навремена оцена на дозволеноста или недозволеноста за доделувањето на истата, а со што се овозможува ефикасно спроведување на надлежноста на Комисијата при надзорот и контролата на доделувањето на регионалната државна помош. Донесувањето на Уредбата е со цел усогласување на условите и постапката за доделување на регионална помош со барањата на ЕУ *acquis*. Со донесување на оваа Уредба престана да важи Уредбата за утврдување на условите и постапката за доделување на регионална помош („Службен весник на РМ“ бр. 81/03 и 118/09).

- Уредба за условите и постапката за доделување на хоризонтална помош („Службен весник на РМ“ бр. 03/14).

Со оваа уредба детално се уредуваат прашањата од особено значење за ефикасно вршење на оцена на планираното доделување на хоризонтална помош, како и условите и постапката за доделување на истата. Воедно, со оваа Уредба се пропишуваат условите и постапката за доделување на државна помош во областите за истражување и развој и иновации, заштита на животната средина, вработување, обука, вршење на услуги од општ економски интерес и мали и средни претпријатија во кој било облик, вклучувајќи го и обликот на ризичен капитал, што е од значење за правилна и навремена оценка на дозволеноста или недозволеноста на доделувањето на помошта во овие области. На овој начин се постигнува поголем степен на усогласеност на македонското законодавство со

ЕУ *acquis* од областа на државната помош. Со донесување на оваа Уредба престана да важи Уредбата за условите и постапката за доделување на хоризонтална помош („Службен весник на РМ“ бр. 157/07).

- Уредба за утврдување на условите и постапката за доделување на помош за спас и реконструкција на претпријатијата со потешкотии („Службен весник на РМ“ бр. 81/03 и 83/07). Со оваа Уредба детално се утврдуваат условите и постапката за доделување на помошта за спас и реконструкција на претпријатијата со потешкотии.

Во периодот од 10-14.03.2023 година во Брисел, Белгија се одржа состанок за билатерален скриниг за поглавје 08 – Политика на конкуренција, на кој состанок Комисијата за заштита на конкуренцијата ја презентираше институционалната рамка, правната рамка (целокупното законодавство донесено во однос на заштита на конкуренцијата и контрола на државната помош - примарно и секундарно), спроведувачкото досие, како и законодавство кое Комисијата треба да го донесе во понатамошниот период.

Со оглед на тоа, Комисијата ќе продолжи со понатамошно усогласување на законодавството за државна помош со европското законодавство за државна помош.

4. Методолошки принципи

4.1. Закон за контрола на државната помош

Методолошката основа на државната помош воспоставена со Законот за државната помош („Службен весник на РМ“ бр. 24/03, 70/06 и 55/07) и подзаконските акти се надградува и со Законот за контрола на државната помош („Службен весник на РМ“ бр. 145/10).

При анализата и оцената на доставените податоци за можните случаи на државна помош, Комисијата и понатаму тргнува од основните критериуми кои ја дефинираат државната помош и тоа дали:

- се работи за мерки кои вклучуваат трансфер на државни средства (вклучувајќи национални и локални),
- дадената помош претставува економска предност за примателот на помошта,
- дадената помош е селективна и
- помошта има влијание врз конкуренцијата и трговијата.

Според член 6 од Законот за контрола на државната помош („Службен весник на РМ“ бр. 145/10), давател на државна помош е Владата на РМ, органите на државната управа, единиците на локалната самоуправа како и секој друг орган или правно лице кои доделуваат или планираат да доделат државна помош.

При дефинирањето на финансиските инструменти се имаа во предвид следните групи:

- Инструменти во група А, кои се делат на две подгрупи, при што во подгрупата А1 влегуваат неповратните средства во облик на дотации, субвенции на камати, отпишување на долгови на деловни претпријатија од кредити, наплата од присилно порамнување, а во подгрупата А2 влегуваат олеснување и ослободување од плаќање на даноци и придонеси за социјално осигурување;
- Инструменти во група В, во која влегуваат финансиски трансфери на државата во облик на капитални вложувања. Во оваа група покрај класичните капитални вложувања се вбројуваат и конверзијата на побарувања на капитално учество и поволно продавање на државен имот;
- Инструменти во група С, во која влегуваат сите трансфери во кои елементот на државна помош претставува користа од камата. Овие трансфери се или поволни позајмици (група С1) или одложено плаќање на даноци со пониска камата (група С2),
- Инструменти во група D во која влегуваат гаранциите како обезбедување на комерцијален и некомерцијален ризик.

5. Активности на Комисијата

Комисијата и во 2023 година продолжи со спроведување на одредбите од Законот за контрола на државната помош, особено со обврската која произлегува од член 13 од Законот во кој се предвидува сите даватели на државната помош **(**Владата на РМ, органите на државната управа, единиците на локалната самоуправа и секој друг орган или правно лице кои доделуваат или планираат да доделат државна помош) до Комисијата да доставуваат известување за секој план за доделување на нова или измена на постојната државна помош, како и за забраната планираната државна помош да биде доделена на корисник во периодот додека Комисијата не ја одобри со свое решение, односно додека не измине рокот во кој Комисијата треба да донесе решение за оцена на помошта.

5.1 Донесени одлуки/решенија за одобрена државна помош во 2023 година

Во текот на 2023 година, вкупниот број на донесени решенија од страна на Комисијата изнесува 21, при што кај 14 решенија се утврдува дека мерките содржани во известувањата доставени до Комисијата од страна на давателите на државна помош претставуваат државна помош во смисла на Законот за контрола на државната помош („Службен весник на Република Македонија“ бр. 145/10) од кои со 9 решенија Комисијата го дозволи доделувањето на регионална помош од кои во едно од овие решенија за планирано доделување на регионална помош доделувањето на помошта беше дозволено со исполнување на одреден услов, во 4 решенија Комисијата го дозволи доделувањето на хоризонтална помош, кај 1 решение Комисијата утврди дека мерките содржани во известувањето претставуваат доделување на државна помош за унапредување на

остварување на проекти од значаен економски интерес за Република Македонија, во 3 решенија Комисијата утврди дека дел од мерките содржани во известувањето претставуваат помош од мало значење (de minimis помош) додека дел од мерките претставуваат доделување на хоризонтална помош, во 1 решение Комисијата утврди дека дел од мерките содржани во известувањето претставуваат доделување на хоризонтална помош додека дел од мерките не претставуваат државна помош, во 1 решение Комисијата утврди дека дел од мерките содржани во известувањето претставуваат доделување на помош од мало значење (de minimis помош) додека дел од мерките не претставуваат државна помош, со 1 решение Комисијата утврди дека мерките содржани во известувањето не претставуваат државна помош и со 1 решение, а на барање на давателот на државната помош Комисијата поништи претходно донесено решение за планирано доделување на државна помош. Комисијата донесе 1 Заклучок за поведување постапка за оценување на дозволеноста на доделувањето на државната помош од страна на Министерството за финансии на основа на Законот за гаранција на Република Северна Македонија на обврските по финансискиот договор наменет за финансирање на проектот „Интерконектор за пренос на природен гас Грција-Северна Македонија, дел на Северна Македонија“, кој ќе се склучи меѓу Европската инвестициона банка и Акционерското друштво за вршење на енергетски дејности национални енергетски ресурси Скопје, во државна сопственост и 1 заклучок за поведување постапка за оцена на дозволеноста на доделувањето државна помош од страна на Владата на Република Северна Македонија преку Заменикот на Претседателот на Владата задолжен за економски прашања, координација со економски ресори и инвестции, Фатмир Битиќи, за инвестицискиот проект на АТС АММО ДООЕЛ Самоков, Македонски Брод.

2023година

	Број и датум на решение Вид на помош	**Давател на државна помош**	**Цел**	**Износ во денари**	**Износ во евра**
1	**10-16 од 08.02.2023 хоризонтална/ не е државна помош**	**МЖСПП**	**Програмата за инвестирање во животната средина за 2023 година**	**7.000.000**	**113.821**
2	**10-27 од 22.02.2023 регионална помош**	**ДТИРЗ**	**Инвестициски проект на МАГНА МЕКАТРОНИКС во ТИРЗ Штип**	**1.137.939.727**	**18.503.085**
3	**10-35 од 08.03.2023**	**Министерство за економија**	**Програма за развој на туризмот во 2023 година**	**6.000.000**	**97.561**

	де минимис/ не е државна помош				
4	**10-33 од 24.03.2023 хоризонтална/ де минимис/ не е државна помош**	**Министерство за економија**	**Програма за развој на претприемништво и конкурентност на мали и средни претпријатија за 2023 година**	**5.000.000/ 7.000.000**	**81.301/ 113.821**
5	**10-37А од 05.04.2023 хоризонтална/ де минимис/ не се применува**	**Министерство за економија**	**Програма за поддршка на преработувачка индустрија и општествена одговорност за 2023 година Област А**	**13.000.000/ 5.900.000**	**211.382/ 95.935**
6	**10-37Б од 05.04.2023 хоризонтална**	**Министерство за економија**	**Програма за поддршка на преработувачка индустрија и општествена одговорност за 2023 година Област Б**	**1.000.000**	**16.260**
7	**10-72 од 17.05.2023 хоризонтална/ де минимис/ не е државна помош**	**Министерство за труд и социјална политика**	**Оперативен план за активни програми и мерки за вработување за 2023 година**	**1.346.011.164/ 174.353.159**	**21.886.360 / 2.835.011**
8	**10-73 од 26.05.2023 регионална/ условена**	**ДТИРЗ**	**Инвестиција на ВАБТЕК (МЗТ)**	**908.542.390**	**14.773.047**
9	**10-16 од 26.05.2023 хоризонтална/ поедноставено**	**МЖСПП**	**Програмата за инвестирање во животната средина за 2023 година**	**3.500.000**	**56.911**
10	**10-90 од 19.07.2023 чл. 8 (2) б)**	**Агенција за промоција и поддршка на туризмот**	**Програма за промоција и поддршка на туризмот за 2023 година**	**42.500.000**	**691.057**
11	**10-67 од 26.07.2023**	**ДТИРЗ**	**Инвестиција на КЕМЕТ ЈАГЕО**	**2.855.137.500**	**46.425.000**

	регионална				
12	**10-96 од 26.07.2023 година регионална**	**ДТИРЗ**	**Инвестициски проект на ГЕРЕСХАЈМЕР поедноставено известување**	**763.534.800**	**12.415.200**
13	**10-96 од 09.08.2023 регионална**	**ДТИРЗ**	**Втор инвестициски проект на ГЕРЕСХАЈМЕР**	**2.578.570.462**	**41.927.975**
14	**10-105 од 09.08.2023 Регионална**	**ДТИРЗ**	**Инвестиски проект на АВЕСТА**	**307.500.000**	**5.000.000**
15	**10-96 од 06.09.2023 Регионална**	**ДТИРЗ**	**ЛЕАР втор инвестициски проект**	**509.566.798**	**8.285.639**
16	**10-73 од 06.09.2023 регионална/ условена**	**ДТИРЗ**	**Поништување на Решение за инвестиција на ВАБТЕК (МЗТ)**	**/**	**/**
17	**10-107 од 06.09.2023 не е државна помош**	**ФИТР**	**Паметен школски менаџмент**	**/**	**/**
18	**10-128 од 04.10.2023 регионална**	**ДТИРЗ**	**Инвестициски проект на БМЗ**	**1.766.974.273**	**28.731.289**
19	**10-133 од 04.10.2023 хоризонтална**	**ЗПВРМ**	**Инвестициски проект на Техникал Текстајлс**	**307.500.000**	**5.000.000**
20	**10-133 од 04.10.2023 регионална**	**ЗПВРМ**	**Инвестициски проект на Техникал Текстајлс**	**246.000.000**	**4.000.000**
21	**10-135 од 08.11.2023 хоризонтална**	**ДТИРЗ**	**НЕКСТ Е.ГО посебна обука**	**594.810.000**	**8.940.000**

Податоците за 2023 година, дадени во табелата, ја покажуваат вкупната сума на одобрена планирана државна помош за 2023 година и тоа во различни категории, искажани во денари и во евра.

Категориите за кои е доделена државна помош во 2023 година се: заштита на животната средина, развој на претприемништво и конкурентност на мали и средни претпријатија, поддршка на преработувачка индустрија, туризам, вработување, регионална политика, како и планирано доделување на државна помош врз основа на Законот за финансиска поддршка на инвестициите.

Вкупниот износ на одобрена државна помош во 2023 година е 12.678.797.883 денари (206.159.315 Евра). Од наведените податоци може да се заклучи дека учеството на доделената државна помош во 2023 година во однос на БДП (проценет податок – 840.611.000.000 денари) е 1,51 % (процентот не е финален бидејќи финалниот БДП за 2023 би бил познат при крајот на 2024 година).

Исто така, од податоците за 2023 година може да се заклучи дека со давателите на државната помош е продолжен континуитетот на соработка во исполнување на обврските кои произлегуваат од имплементирањето на законодавството за државна помош, а со тоа е овозможено и непрекинато оценување, контрола и надзор од страна на Комисијата на таквата доделена државна помош во тие области.

5.2. Доделена државна помош во 2023 година

ДОДЕЛЕНА ДРЖАВНА ПОМОШ НА СТРАНСКИ КОМПАНИИ ЗА 2023 година

1. Доделена државна помош за 2023 година од страна на ДТИРЗ

Грант за креирање на нови рабо. места	Плаќање на дел од платени задолжителни социјални придонеси	% од ОИТ набавка на нови машинии /или зграда во Зоната	ОИТ по основ на втор договор	% од ОИТ по исполнување на посебни услови	Трошоци за изградба на градежен објект	царина	Платен данок на личен доход	10% од ОИТ по исполнување на посебни услови
100.082.982,00 ден 1.627.356,60eyp	29.466.470,00 ден 479.129,60 eyp	107,216,290,00 ден 1.743.354,30 eyp	256.149.806,00 ден 4.165.037,50 eyp	238.394.266,00 ден 3.876.329,52 eyp	30.751.500,00 ден 500.024,40 eyp	59.112.109,00 ден 961.172,50 eyp	35.516.027,00ден 577.496,37 eyp	**42.336.328 ден** **688.395,6 eyp**

Вкупно доделена државна помош во 2023= 856.689.450,00ден/ 13.929.909,75 eyp

Доделената државна помош за 2023 година е за Технопанел ДОО Илинден, Гересхајмер Скопје ДОО Илинден; Аптив Сервисес Македонија ДООЕЛ Скопје; и

Костал Македонија ДООЕЛ Охрид по основ на втор договор (Аптив Сервисес Македонија ДООЕЛ, Скопје; Костал Македонија ДООЕЛ Охрид; Линамар Аутомотиве; Стрекчерс Македонија ДООЕЛ Илинден;Магна Мирорс ; Саут-Ист Јупор ДООЕЛ Струга;Кондево Македонија ДОО Штип;Кемет Електроникс Македонија,ДООЕЛ Скопје; Текнопанел ДОО Илинден; АРЦ Аутомотиве Македонија ДООЕЛ Илинден; Баумер ДООЕЛ Скопје; Ипротекс Технички Текстил ДООЕЛ Илинден;ИСТ Јупор ДООЕЛ Струга; Пурпласт Македонија ДОО Илинден;ВИК Македонија ДООЕЛ;Џојсон Сејфти Системс Македонија ДООЕЛ Кичево по основ на трет договор (ОДВ-Електрикс ДООЕЛ .с.Мислешево Струга).

2.Доделената државна помош за 2023 година од страна на АСИПИРМ е само по основ на царински ослободувања и изнесува 2.195.733,16 ден/35.702,97 еур.

Доделената државна помош за 2023 е за
ДПТУ АРЦ Аутомотив Македонија Илинден – 2.195.733,16 ден/35.702,97 еур

Доделена државна помош за 2023 година од страна на Влада на Република Северна Македонија, кабинет на заменикот на претседателот на Владата задолжена за економски прашања, координација со економските ресори и инвестиции Фатмир Битиќи

Вкупно доделена државна помош во 2023 година е 253.981.103 мкд/4.129.774,032 еур

- **ТЕЛАМОН-ЕВРОПА ДООЕЛ Скопје во износ од 7.215.928мкд/ 117.332,162 еур** за исплата на персонален данок на доход во износ 10% од оправданите инвестициски трошоци и готовински грант за вработени,
- **КРОМБЕРТ И ШУБЕРТ Македонија ДООЕЛ Битола (проект 3) во износ од 41.736.145 мкд/678.636,50 еур** за песронален данок на доход по основ на плата и 10% од износот на оправданите инвестициски трошоци, и грант за вработени,
- **КРОМБЕРТ И ШУБЕРТ Македонија ДООЕЛ Битола (проект 2) во износ од 4.038.687мкд/65.669,70 еур**
- **ДДМ Дрекселмајер Манифактуринг Македонија ДООЕЛ Кавадарци во износ од 106.272.110 мкд/ 1.728.001,80 еур,** за персонален данок на доход, данок на добивка и 10% од готовински грант од оправдани инвестициски трошоци и за креирање на нови работни места
- **Маркарт Македонија ДООЕЛ с.Долно Каласларце, Велес во износ од 58.542.059 мкд/951.903,39 еур,** за персонален данок на доход по основ на плати и за данок на добивка

- **ЛУТЕКС ДОО Велес во износ од 6.533.798 мкд/106.240,61 еур** исплата на персонален данок на доход по основ на плата и 10 % од износот на оправдани инвестициски трошоци,

- **ХАЈ ТЕК ИНЖЕНЕРИНГ ЦЕНТАР ДООЕЛ Скопје во износ од 29.642.376 мкд/481.989,85 еур,** по основ на готовински грант за креирање на нови работни места и персонален данок на доход по основ на плата.

ДОДЕЛЕНА ДРЖАВНА ПОМОШ СОГЛАСНО ЗАКОНОТ ЗА ФИНАНСИСКА ПОДРШКА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ

2. **Доделена државна помош за 2023 година од Агенцијата за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Северна Македонија согласно Законот за финансиска подршка на инвестиции** 2.435.199.124,00 ден/39.921.297,11 еур

Доделена државна помош од страна на давателите на државната помош согласно програми и оперативни планови за 2023 година

	Број и датум на решение Вид на помош	Давател на државна помош	Цел	Износ во денари	Износ во евра
1	10-16 од 08.02.2023 хоризонтална/ не е државна помош	МЖСПП	Програмата за инвестирање во животната средина за 2023 година		
2	10-35 од 08.03.2023 де минимис	Министерство за економија	Програма за развој на туризмот во 2023 година	2.973.672	48.352
3	10-33 од 24.03.2023 де минимис	Министерство за економија	Програма за развој на претприемништво и конкурентност на мали и средни претпријатија за 2023 година	2.207.787	35.899
4	10-37А од 05.04.2023 хоризонтална/	Министерство за економија	Програма за поддршка на преработувачка индустрија и општествена одговорност	13.000.000/ 6.770.895	211.382/ 110.096

	де минимис		**за 2023 година Област А**		
5	**10-37Б од 05.04.2023 хоризонтална**	**Министерство за економија**	**Програма за поддршка на преработувачка индустрија и општествена одговорност за 2023 година Област Б**	**448.853**	**7.298**
6	**10-72 од 17.05.2023 хоризонтална/ де минимис/**	**Министерство за труд и социјална политика**	**Оперативен план за активни програми и мерки за вработување за 2023 година**	**716.014.398 / 139.253.996**	**11.642.511 / 2.264.293**
7	**10-90 од 19.07.2023 чл. 8 (2) б)**	**Агенција за промоција и поддршка на туризмот**	**Програма за промоција и поддршка на туризмот за 2023година**	**41.074.437**	**662.200**
8	**10-156 од 16.12.2022 година де минимис**	**Развојна Банка на Северна Македонија АД Скопје**	**Кредитна линија за обртни средства за компани погодени од енергетската и ценовната криза преку директно кредитирање од РБСМ**	**12.038.656**	**195.751**

Вкупно доделената државна помош во 2023 година изнесува 4.481.848.104 денари (73.194.470 евра). Учеството на доделената државна помош во 2023 година во однос на БДП (проценет податок – 840.611.000.000 денари) е 0,53 % (процентот не е финален бидејќи финалниот БДП за 2023 година би бил готов при крајот на 2024 година).

5.3 Државна помош по инструменти

Во однос на инструментите со кои е доделена државната помош за која се доставени известувања – нотификации и која е одобрена со решение од Комисијата во периодот 2023 година може да се заклучи дека државната помош доделена во 2023 година се доделувала преку инструментите од групите А2 и С2 (види страна 43).

5.4 Мислења од страна на Комисијата

Во 2023 година бројот на дадени мислења од страна на Комисијата е 16. Континуитетот на мислења кои Комисијата ги има донесено е резултат на потребата на давателите на државната помош да добиваат мислење од Комисијата уште во фазата на подготовка на правните акти кои можат во себе да содржат елементи на државна помош,

како и на потребата од оценување на предлог договорите за доделување регионална државна помош на потенцијалните корисници. Ова, особено е важно при подготовка на предлог законите кои во себе содржат елементи на државна помош. Во таа насока, во текот на 2023 година, Комисијата даде мислење во врска со Предлог на законот за изменување и дополнување на Законот за технолошко индустриски развојни зони, односно Комисијата беше на ставот дека е потребно во членот 4а став (2) од Законот за технолошки индустриски развојни зони, кој утврдува дека регионалната помош, во смисла на овој закон, не може да се доделува на претпријатија со потешкотии, да се додадат зборовите „како и на претпријатија кои ја пренесуваат дејноста од друго подрачје на Република Северна Македонија во зоната“**.** Целта на оваа измена е да се спречат евентуални злоупотреби на потенцијални корисници на зоната, кои реално не вршат нова дејност а согласно постоечкиот Закон за технолошки индустриски развојни зони, можат да бидат корисници на зоната со остварување на други поволности во истата, а кога не ги исполнуваат условите од член 9 став (1) од Законот за технолошки индустриски развојни зони. Исто така, во текот на 2023 година, Комисијата даде мислења по неколку јавни повици од страна на Фондот за иновации и технолошки развој, односно, пред објавувањето на истите а со цел, Комисијата да утврди дали истите претставуваат доделување на државна помош согласно Законот за контрола на државната помош. Овие мислења на Комисијата беа поврзани со неколку иновативни решенија, предложени од страна на Фондот за иновации и технолошки развој. Освен тоа, Комисијата усвои и мислења по неколку правни акти кои се однесуваа на енергетскиот сектор.

Комисијата во текот на 2023 година учествуваше во управен спор во својство на тужен во правната работа по предмет оформен по тужба на тужителот Дирекцијата за технолошки индустриски развојни зони, поднесена против оспорен акт на Комисијата УП. бр. 10-73 од 26.05.2023 година за планирано доделување на државна помош на Акционерското друштво за производство на сопирачка опрема ВАБТЕК МЗТ АД Скопје. Во пресудата од страна на Управниот Суд, беше наведено дека тужбата на тужителот Дирекцијата за технолошки индустриски развојни зони, изјавена против Решението УП број 10-73 од 06.09.2023 година, на Комисијата се уважува. Исто така, во пресудата од страна на Управниот Суд беше наведено дека Решението на Комисијата УП број 10-73 од 06.09.2023 година, се поништува и предметот се враќа на повторно разгледување и постапување на туженият орган. Воедно, ова Решение на Комисијата УП број 10-73 од 06.09.2023 година беше Решение со кое Решението на Комисијата УП. бр. 10-73 од 26.05.2023 година за планирано доделување на државна помош на Акционерското друштво за производство на сопирачка опрема ВАБТЕК МЗТ АД Скопје се огласи за ништовно бидејќи неговото извршување воопшто не е можно, а по предлог да се огласи за ништовно од страна на Дирекцијата за технолошки индустриски развојни зони.

6. Коментари и заклучоци

И во текот на 2023 година, Комисијата беше на располагање за секаква неформална комуникација со сите даватели на државна помош кои имаат потреба од било каква информација во врска со планираните мерки за доделување на државна помош од страна на давателите. Не помало е и значењето на правилното спроведување на законодавството за државна помош за европските интеграции.

Податоците за доделената државна помош во Република Северна Македонија во 2023 година говорат дека државна помош во голема мера се доделувала за поддршка на проекти кои имаат директно влијание врз развојот на економијата во државата.

Од друга страна, преку развојните програми државата учествуваше преку механизмот на државна помош во поддршката и развојот на туризмот, каде како даватели се сретнуваат Министерството за економија и Агенцијата за промоција и поддршка на туризмот. Исто така, државата преку доделување на државна помош помагаше и во дел од мерките од Оперативниот план за активните програми и мерки за вработување за 2023 година, каде што како давател се јавува Министерството за труд и социјална политика. Министерството за економија преку Програмата за развој на претприемништвото и конкурентноста на мали и средни претпријатија за 2023 година се јавува како давател на државната помош за поддршка на микро, мали и средни претпријатија.

Во текот на 2023 година се продолжи со планирано доделување на регионална државна помош, која како таква е во согласност со целите на регионална политика на Република Северна Македонија и со која се поддржуваат продуктивни почетни инвестиции или отворање на работни места, поврзани со инвестициите. Имено, планираното доделување на регионална државна помош во 2023 година, продолжи со реализација на дополнителни инвестиции на постоечките странски инвеститори, корисници на државна помош.

В. ИНТЕГРАЦИЈА ВО ЕУ И МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

Во продолжение се опишани активностите на Комисијата од областа на меѓународната соработка во 2023 година, врзани за процесот на приближување кон Европската Унија, како и билатерална и мултилатерална соработка и учество на вработените во Комисијата на меѓународни семинари и конференции.

7. Интеграција во ЕУ

7.1 Извештај на Европската комисија за напредокот на Република Македонија за 2023 година во областа на антитруст и државната помош

Според последниот Извештај на Европската Комисија за напредокот на Република Македонија во областа на антитруст и државната помош, „*Земјата е умерено подготвена во областа на конкуренцијата. Во текот на извештајниот период не беше постигнат напредок. Комисијата за заштита на конкуренцијата (КЗК) и понатаму се соочува со ограничени буџет и капацитет. Нивото на спроведување останува ниско.*

Согласно извештајот, препораките на Европската Комисија се:

→ дополнително да ја усогласи законодавната рамка, особено законодавството за спроведување во областа на државна помош и антимонопол, со правото на ЕУ.

→ да осигури целосна транспарентност на државната помош доделена од органите;

→ да ги зајакне административниот и финансискиот капацитет на националниот орган за конкуренција.

Капацитетот за спроведување на КЗК останува ограничен бидејќи и натаму нема доволно кадар. Нејзиниот годишен буџет останува недоволен. Соодветното спроведување е нарушено од слабиот капацитет на КЗК, како и на судовите што се занимаваат со случаи на антитруст. Законодавната рамка е во голема мера усогласена со правото на ЕУ во областа на антитруст и спојувања, иако делови од законодавството за спроведување допрва треба да се усогласат.

7.2. Меѓуресорска соработка на планот на европска интеграција

Комисијата е носител на НПАА Работната група 3.08 Политика на конкуренција и во тоа својство е одговорна за спроведување на потребните активности на законодавен и институционален план за поглавјето 08 Политика на конкуренција во насока на исполнување на условите за членство на Република Северна Македонија во ЕУ.

Во рамките на пристапниот процес во ЕУ интеграциите на земјата, во периодот од 10-14.03.2023 година во Брисел, Белгија се одржа состанок за билатерален скрининг со Европската комисија за поглавје 08 – Политика на конкуренција, на кој состанок Комисијата за заштита на конкуренцијата зема активно учество како водечка институција во ова Поглавје. Од страна на Комисијата беше презентирана институционалната рамка, правната рамка (целокупното законодавство донесено во однос на заштита на конкуренцијата и контрола на државната помош - примарно и секундарно) и спроведувачкото досие во изминатиот период на работењето на Комисијата. Воедно, беа презентирани и идните планови во однос на законодавството во областа на конкуренцијата кое нашата земја треба да го донесе во понатамошниот период, како и

плановите за зајакнување на административниот капацитет на Комисијата. Овие планови претходно беа одобрени во процедурата на подготовката на билатералниот скрининг низ македонските институции и се усвоени од страна на Владата.

Во однос на идните планови во однос на законодавство преовладува средниот рок за носење на нови правни акти (до 2026 година), додека во однос на зајакнување на административниот капацитет, преземена е обврска за нови 30 вработувања во краткорочниот период 2023 – 2026 година. Покрај тоа, во однос на финансискиот капацитет преземена е и обврска за усвојување на измените на Законот за административни такси во 2024 година и стекнување на финансиска независност до 2025 година.

8. Меѓународна соработка

Во текот на 2023 година продолжена е и надградена соработката со телата надлежни за примена на конкурентското законодавство во земјите од регионот и државите членки на ЕУ, започната во претходните години.

8.1. Билатерална соработка

Во текот на 2023 година билатералната соработка со телата за заштита на конкуренцијата на земјите од регионот интензивно се остваруваше и понатаму претставува важен елемент на меѓународната соработката на Комисијата, базирано на размена на различни искуства по прашања на пристапувањето на тие земји во ЕУ, но и на процесите и прилагодувањата на пазарната економија во поширока смисла.

Со цел да се олесни и зајакне соработката со телата за заштита на конкуренцијата во други земји во областа на спроведувањето на законодавството и политиката за конкуренција, Комисијата за заштита на конкуренција во 2023 година склучи два меморандума за соработка и тоа:

- на 09 Мај 2023 година склучи Меморандум за соработка во областа на конкурентското право и политика со Комисија за заштита на конкуренцијата на Република Ерменија.
- на 05 Јуни 2023 година склучи Меморандум за соработка во областа на конкурентското право и политика со Конкурентската Управа на Република Турција.

8.2. Мултилатерална соработка

Во Февруари 2005 година е формиран ОЕЦД - Регионален центар за конкуренција (РЦК) во Будимпешта, Република Унгарија во рамките на кој се организираат семинари и

обуки за вработените од надлежните органи за конкуренција во земјите на Југоисточна Европа. Вработени од Комисијата во 2023 година учествуваа на неколку онлајн семинари/работилници организирани од ОЕЦД – РЦК на одделни теми од областа на заштитата на конкуренцијата.

Република Северна Македонија е членка на ИЦН (Меѓународната мрежа за конкуренција) и во текот на 2023 година Комисијата зеде активно учество во работата на ИЦН. ИЦН помага за доближување на позициите на развиените и земјите во развој за прашања кои ја засегаат важноста за ефективно регулирање на конкурентските односи за успешен развој на националните економии, привлекување на инвестиции во земјите и целосно исполнување на барањата на потрошувачите, а со посебен осврт на потребата од продолжување на подигање на конкурентската култура и сите активности кои го промовираат конкурентското право и политика преку неприсилни механизми и соодветна едукација и специјализација на судството во оваа област.

3.ТРАНСПАРЕНТНОСТ

Заради обезбедување на транспарентност во своето работење, Комисијата сите свои правосилни решенија ги објавува во Службен весник на Република Македонија и на веб страната на Комисијата. Веб страната на Комисијата редовно се ажурира.

Комисијата превзема и активности со кои ја подигнува свеста за потребата од заштита на конкуренцијата преку учество на национални конференции и тркалезни маси, преку информирање на медиумите за својата работа итн.

Г. АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ НА КОМИСИЈАТА

Стручната служба на Комисијата врши стручни, нормативно-правни, управни, управно-надзорни, материјално-финансиски, сметководствени, информатички и други работи и други административно - технички работи.

На 31.12.2023 година, бројот на вработени во Комисијата изнесува 26 вклучувајќи ги и Претседателот и двајца членови, кои се професионално ангажирани во работата на Комисијата. Вработените во стручната служба имаат статус на административни службеници и помошно технички персонал. Од вкупно 23 извршители во стручната служба, 21 се со високо образование, 1 со средна образование во стручната служба и 1 со средно образование – помошно–технички персонал.

Вкупниот број на припадници на заедниците во Република Северна Македонија, вработени во Комисијата, изнесува 10 лица односно 43,47%.

Д. ЗАКЛУЧОК

Комисијата во рамките на своите овластувања во 2023 година и покрај недоволниот број на извршители во стручната служба и одобрените финансиски средства, успешно ги заврши работите на усогласување и прилагодување на законодавството од областа на конкуренцијата со правото на ЕУ.

Заштитата на конкуренцијата претставува правна проблематика која константно се менува и дополнува и во ЕУ, па оттука следењето и прилагодувањето на македонското законодавство со ЕУ законодавството, претставува непрекинат процес и задача на оваа Комисија, се до стекнувањето на членство во ЕУ.

Втората, не помалку важна задача на Комисијата, е примената и спроведувањето на усвоените правила на начин со кој се овозможува воспоставување на пазарна економија во која важат истите правила за сите економски субјекти на македонскиот пазар, без разлика на нивната економска моќ.

Одговорноста за ефикасното спроведување на веќе усогласеното законодавство од областа на конкуренцијата не ја има само Комисијата, туку и Управниот Суд и Вишиот управен суд кои одлучуваат за законитоста на нејзините одлуки.

Комисијата мора и во иднина да ги извршува поставените задачи врзани за определувањето на Република Северна Македонија да стане полноправна членка на ЕУ, бидејќи областа на заштита на конкуренцијата и спроведувањето на таа гранка на правото во практика, е примарна цел во Европската Унија. Во врска со тоа, потребно е континуирано институционално зајакнување на Комисијата, пред се, преку зголемување на бројот на вработени. Сите вработени во оваа Комисија мораат непрекинато да се усовршуваат, односно да стекнуваат нови знаења како би можеле уште денес, во конкретните постапки кои ги водат, да ги применуваат европските стандарди. Комисијата има потреба од континуирано зголемување на бројот на високо образуван кадар, пред се од областите на правни и економски науки, кој ќе има добро познавање на европското право и практика во областа на конкуренцијата и познавање на англискиот јазик, а заради успешно остварување на поставените цели и задачи во поефикасна заштита на конкуренцијата на пазарот.

Досега кажаното го потврдуваат и мислењата на Европската Комисија изразени во разни прилики со претставници на Република Северна Македонија, дека во врска со прашањата од областа на конкуренцијата треба и понатаму да се вложуваат напори со цел усогласување со правото на ЕУ и исполнување на одредбите од Спогодбата за Стабилизација и Асоцијација.

Средствата за работа на Комисијата се обезбедуваат од Буџетот на РСМ.

Ѓ. ФИНАНСОВ ИЗВЕШТАЈ
За период 01.01 до 31.12.2023 за Комисија за заштита на конкуренцијата на буџетска сметка 20056013563716

1. Одобрен Буџет на КЗК за 2023 година К.З.К. 26.719.000,00

2. Вкупно Расходи од 01.01.2023 до 31.12.2023 25.403.637,00

Според одобрениот план напоменуваме дека расходите се реализирани според потребите, а спрема контата одобрени по плановите од Буџетот на РСМ и трезорската канцеларија.

Комисијата за заштита на конкуренцијата, во текот на своето работење во 2023 година од 01.01.2023 до 31.12.2023 ги има направено следните трошоци, кои се платени од расположивите средства што ги имаше на буџетската сметка.

1. ОДОБРЕНИ СРЕДСТВА ОД БУЏЕТОТ НА Р. С. МАКЕДОНИЈА

401+402	Одобрани Средства за основни плати и придонеси за социјално осугур.	21.900.000,00
404	Надоместоци	230.000,00
420	Одобрени Средства за патни и дневни расходи	1.120.000,00
421	Одобрени Средства за Комунални услуги греење,комуникација транспорт	1.633.000,00
423	Одобрени Средства за материјали и ситен инвентар	119.000,00
424	Одобрени Средства за поправка и тековно одржување	151.000,00
425	Одобрени Средства за Договорни услуги	960.000,00
426	Одобрени Средства за Други тековни расходи	66.000,00
480	Одобрени Средства за Купување на опрема и машини	540.000,00

Вкупно	**Одобрени Средства за 2023година**	**26.719.000,00**

2. РЕАЛИЗЦИЈА НА ОДОБРЕНИТЕ СРЕДСТВА

401	Основни плати и наемнини	**15.074.434,00**
402	Придонес за социјални осигур.	**5.852.338,00**
404	Надоместок за годишен одморК-15	**230.000,00**
420	Патни и дневни расходи	**1.119.929,00**
421		**1.632.901,00**
421110	Ком. услуги струја	558.797,00
421120	Ком. Усл. Водовод	76.432,00
421130	Губретарина	46.975,00
421190	Други комунални такси	60.090,00
421210	Парно греење	387.451,00
421310	Трошок птт	14.442,00
421320	Телефон	307.434,00
421410	Горива и масла	700,00
421420	Технички преглед	9.126,00
421440	Транспорт на лица	171.454,00
423		**118.968,00**
423110	Канцел материјал	67.150,00
423120	Средства за списаниа	22.500,00
423210	Материјали за АОП компјутер	760,00

423410	Прехранбени продукти и пијалоци	1.164,00
423710	Средсва за хигиена	21.545,00
423810	Ситен инвентар	5.849,00
424		**127.222,00**
424110	Поправка И сервис на возила	5.950,00
424210	Тековно одржување на згради	8.986,00
424420	Поправка И одрзув на софтвер	107.009,00
424430	Поправка И одрзув на машини	2.445,00
424440	Поправка И одрзув на друга опрема	2.832,00
425		**719.703,00**
425130	Изнајмување друг тип на простор	201.860,00
425220	Банкарска провизија	20.569,00
425920	Печатење	2.478,00
425990	Други договорни услиги	494.796,00
426		**56.692,00**
426210	Репрезентации	34.219,00
426310	Обуки	9.440,00
426410	Огласување во весници	2.124,00
426990	Други оперативни расходи	10.909,00

480		**471.450,00**
480140	Купување информатичка опрема	471.450,00
	Вкупно расходи за 2023 година	**25.403.637,00**

Вкупно: одобрен буџет за 2023..... **26.719.000,00**

Вкупно: реализација на одобрените средства..... **25.403.637,00**

Реализација на расходи од приходи по вкупно одобрен буџет по план искажано во проценти изнесува 95,08%